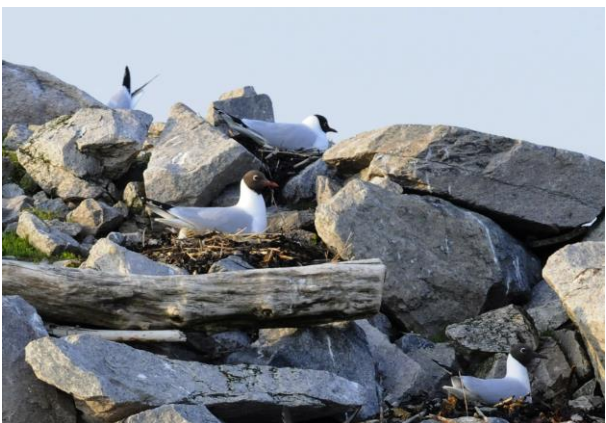

Foreløpig utkast til notat

**Viltverdier i marine våtmarksområder,
Trondheim kommune**

Georg Bangjord, Trondheim 18. mai 2014

Kilder

Hovedkildene til forekomstene av vannfugl som er gjengitt i dette notatet er primært hentet fra Artsobservasjoner.no og det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP ved NINA, samt egne observasjoner. Øvrige kilder er listet under i litteraturlista. Datagrunnlag på sjøpattedyrforekomstene er i hovedsak knyttet til egne observasjoner, samt fra tidligere viltkart, samt noe fra artsobservasjoner.

Litteratur

Bangjord G. & Thingstad P. G. 2011. Ornitologisk status for de marine våtmarkslokalitetene øst for Ladehalvøya i Trondheim kommune 2009. Zool. Notat 2011-3 Vitenskapsmuseet Trondheim.

Bangjord, G. 1993. Viltet i Trondheim kommune. Trondheim kommune, Miljøavdelingen rapport TM93/03: 140s. + vedlegg

Bangjord, G. 1985. Fuglelivet i Ranheimsfjæra. Trøndersk Natur 12:9-13.

Bangjord, G. 1984. Fuglelivet i Rotvollbukta. Trøndersk Natur 11:158-163.

Lorentsen, S. H & Bangjord, G. 1982. Ornitologiske registreringer i Gaulosen, Melhus og Trondheim kommuner, 1975-1981. Trøndersk Natur, Supplement 1/82, s. 1-43.

Lorentsen, S. H. & Bangjord, G. 1983. Ornitologiske registreringer i Grildstadværa, Trondheim. Trøndersk Natur, Supplement 1/83, s. 1-39.

Myklebust, M. 1993. Fugler i Gaulosen 1991-1992. Trøndersk Natur 20 (2): 84-96.

Myklebust, M. 1996. Fugler i Gaulosen 1993-1994. Trøndersk Natur 23 (1): 25-35.

Størkersen, Ø. R. 1984. Ornitologisk rapport fra Leangenbukta, Trondheim 1965-1982. Trøndersk Natur, Supplement 1/84, s. 1-47.

Størkersen, Ø. R & Haugskott, T. 1988. Fugleobservasjoner fra Gaulosen 1982-1988. Trøndersk Natur 15:98-111.

Suul, J. 1975. Ornitologiske registreringer i Gaulosen, Melhus og Trondheim kommuner, Sør-Trøndelag. NTNU Vitenskapsmuseet, Rapport Zoologisk Serie, 43 s.

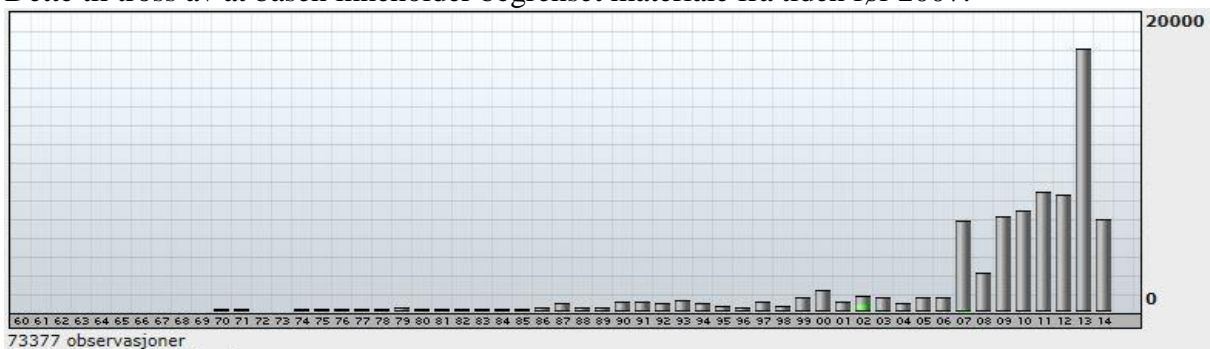
Sæther, B.-E., 1980. The composition of the bird community in a grey alder forest in Central Norway during a four-year period. *Fauna nom. Ser. C, vol. 3*: 80-83

501a Gaulosen

Viltområde Gaulosen deles med Melhus kommune. En stor andel av de rikeste arealene i deltaet (gjelder spesielt Storøya og Øyamælen) ligger i Melhus kommune. Fjære- og gruntvannsområdet langs Byneslandet fra Sundet til Mule, er en vesentlig del av de rikeste partiene i deltaet og har til ulike tidevanns- og årstider svært viktige funksjoner for næringsøkende vannfugl. Bråleiret med tiliggende fjæreareal, er det største og viktigste fjæreområdet for vannfugl i Trondheim kommune. Betydelige forekomster av vannfugl har tilhold i dette området til alle årstider og må betraktes som en enhet på tvers av kommunegrenser. I tillegg til de rike vannfugleforekomstene, bør også forekomsten av oter og nise som opptrer til alle årstider nevnes. Det meste av strandeng-, fjære- og grunne sjøområder er vernet som Gaulosen naturreservat og landskapsvernområde (sistnevnte får oppgradert verneform til naturreservat i løpet av 2014), og har Ramsar-status (internasjonalt viktig våtmarksområde). Dette arealet utgjør nesten hele deltaet og forvaltes i dag av miljøvern avdelingen hos Fylkesmannen etter egen forskrift. Sjøområdene utenfor dagens verneområde, er foreslått vernet i Marin verneplan.

De samlede viltverdiene i Gaulosen kvalifiserer til vekt 5, hvor forekomsten av vannfugl generelt og da spesielt volumet av gjess er av internasjonal verdi.

Det er opp gjennom tiden publisert flere faunistiske rapporter/artikler fra Gaulosen. Den første ble utgitt i Zoologisk rapport serie ved Vitenskapsmuseet i Trondheim i 1975 (Suul 1975). Videre er det gjengitt flere artikler i tidsskriftet Trøndersk Natur. Blant annet er det utgitt et eget hefte som omhandler de ornitologiske verdiene i området fram til 1982 (Lorentsen & Bangjord 1982). Videre er forekomstene av fugl gjengitt i detalj for perioden 1982-1988 (Størkersen og Haugskott 1988) og 1991-1994 (Myklebust 1993 og Myklebust 1996). I det nasjonale overvåkningsprogrammet som utføres av NINA i samarbeid med Norsk ornitologisk forening avd. Trondheim, gjennomføres årlige tellinger i januar/februar av vannfugl i hele Trondheim kommune. Det finnes en dataserie på dette temaet tilbake til 1976. Videre er det pr. dato 18. mai 2014 lagt inn i overkant av 73 000 observasjoner av fugl fra Gaulosen i databasen Artsobservasjoner.no, hvorav en vesentlig andel av observasjonene kyttes til arealene i deltaet som ligger i Melhus kommune (jf. fig.1). Dette gjør at det beste oppslagsverket for kunnskap om fuglelivet i området i dag, ligger i Artsobservasjoner.no. Dette til tross av at basen inneholder begrenset materiale fra tiden før 2007.

Figur 1. Antall observasjoner av fugl fordelt på år for Gaulosen. Hentet fra Artsobservasjoner.no 18.05.2014.

Det er til sammen registret 227 arter fugl i Gaulosen, hvorav 112 arter vannfugl (artsobservasjoner.no). Dette er blant de aller diversitetsrike områdene for vannfugl i Midt Norge. Kun Tautra i Nord-Trøndelag som også har Ramsarstatus, kan vise til samme antall arter vannfugl.

Gjess

Blant de viktigste viltkvalitetene til område, knyttes til de betydelige mengder gjess som har tilhold her og da primært gjennom høsttrekket. Gjessene (hovedsakelig grågås) veksler mellom å beite på innmarka og raste/hvile på fjorden, i tidevannssonen i deltaet og nedre deler av Gaula. Alle norske gåsearter er registret her (inkl. underartene mørk- og lysbuket ringgås, samt fremmede arter som kanadagås, snøgås og stripegås). De mest tallrike og stabilt forekommende gåseartene er grågås, kortnebbgås og dels kanadagås. Grågås opptrer i betydelige antall i perioden august-oktober med maksimumsnotering på 6200 ind. 29.08.2009.

Gressender

Alle gressender som hekker i Norge opptrer her. Mest tallrik og stabilt forekommende er stokkand, brunnakke og krikkand. Ellers opptrer stjertand årlig i mindre antall, samt snadderand, skjeand og knekkand mer uregelmessig og fåtallig tilnærmet årlig. Stokkanda hekker fåtallig i området. På Bråleiret, Byneset er det flere ganger registrert omkring 700 stokkand i august og september. På samme sted er maksimumsnotering for brunnakke 126 individ (7.9.1993) og krikkand 260 individ (13.10.2011).

Dykkender

Totalt er femten arter dykkender registrert i området, hvis man innlemmer fiskendene. Blant disse opptrer følgende i vesentlige antall i perioder av året: ærfugl, kvinand svartand, toppand, sjøorre, havelle, siland og laksand. Bergand opptrer fåtallig i trekketidene og mer sjeldent og uregelmessig om vinteren. Blant sjeldne og uregelmessige gjester nevnes: taffeland, stellerand, islandsand, praktærfugl, brilleand og lappfiskand. Igjen dykkender hekker i området, med unntak av siland.

Vadefugler

Totalt er det registrert 37 vadefuglarter, hvorav 10 arter som ikke er hekkefugler i Norge. Ingen andre lokaliteter i regionen, kan vise til det samme. Til sammenligning er det registrert 32 vadefuglarter i Grandefjæra som er det største enkeltstående fjære-/strandengområde i Norge. En rekke arktiske vadere som ikke er hekkefugler i Norge, beiter og raster her årlig i trekketidene og da mest arts- og tallrikt under høsttrekket. Det gjelder artene polarsnipe, tundralo, tundrasnipe og sandløper. De mest sjeldne utenlandske vadere som er registrert er: sandsnipe, terekssnipe, bonapartesnipe, spissshalesnipe, alaskasnipe og damsnipe.

Måkefugl

Det er til sammen registrert 20 arter måkefugl, fordelt på tre arter joer, tolv arter måker og fem arter terner. Tidligere var det hettemåke som klart var mest tallrik i deltaet, hvor fylkets største koloni var etablert på Storøra. I dag domineres området av stormåkene gråmåke og svartbak som raster i dette området hele året med vekt på sommerhalvåret. Blant de mindre måkene opptrer fiskemåke og hettemåke i betydelige antall både næringssøkende og rastende i trekketidene. Storøya har i stor grad mistet sin funksjon som hekkeområde for måker, siden både rødrev og grevling frekventerer her. I dag hekker kun noen få par fiskemåke og ett til to par svartbak, men hekkesuksessen har vært dårlig de senere årene. Blant joene er det kun tyvjo som årlig opptrer fåtallig i sommerhalvåret. Rødnebbterne og makrellterne opptrer årlig, men har sluttet å hekke på Storøya. Følgende sjeldne måkefugler er registrert: polarjo, polarmåke, grønlandsmåke, dvergmåke, svartehavsmåke, kanadahettemåke, gulbeinmåke, svartterne, hvitkinnsvarterne og hvitvingesvarterne.

Tabell 1. Viltverdier i Trondheimsdelen av Gaulosen. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge. Uthevet skrift i kolonnene, gjengir primær funksjon og primær årstid.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Gjess	Rasteområde	Alle norske gåsearter er registrert her (samt kanadagås, snøgås og stripegås). De mest tallrike og stabilt forekommende er grågås , kortnebbgås og dels kanadagås. Disse raster primært her og næringssøk skjer i hovedsak på tilgrensende åkerlandskap.	vår, høst	5
Grågås	Rasteområde	Grågås opptrer i betydelige antall i perioden august-oktober. Maksimumsnotering er; 6200 individ 29.aug.2009 (Arne Follestad, artsobservasjoner.no)	vår, høst	4
Gressender	Beite- og rasteområde	Alle gressender som hekker i Norge opptrer i område. Mest tallrik og stabilt forekommende er stokkand, brunnakke og krikkand. Stjertand opptrer årlig i mindre antall, Snadderand, skjeand og knekkand: uregelmessig og fåtallig tilnærmet årlig.	vår, høst, sommer vinter	4
Dykkender	Beiteområde	Totalt femten arter dykkender registrert (inkl. fiskendene). Følgende i vesentlige antall i perioder av året: ærfugl, kvinand svartand, toppand, sjørre, havelle, siland og laksand. Bergand: fåtallig i trekketidene og mer sjeldent og uregelmessig om vinteren. Sjeldne og uregelmessige gjester: taffeland, stellerand, islandsand, praktærfugl, brilleand og lappfiskand.	vår, høst, sommer vinter	4
Vadere	Beiteområde	Totalt er det registrert 37 vadefuglarter, hvorav 10 arter som ikke er hekkefugler i Norge. Ingen andre lokaliteter i regionen, kan vise til det samme. Til sammenligning er det registrert 32 vadefuglarter i Grandefjæra som er det største enkeltstående fjære-/strandengområde i fylket. En rekke arktiske vadere som ikke er hekkefugler i Norge, beiter og raster her i trekketidene og da mest arts- og tallrikt under høsttrekket. Det gjelder artene polarsnipe, tundralo, tundrasnipe og sandløper. Sjeldne utenlandske gjester som er registrert er: sandsnipe, terekssnipe, bonapartesnipe, spisshalesnipe, alaskasnipe og damsnipe.	vår, sommer, høst	5
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Det er til sammen registrert 20 arter måkefugl, fordelt på tre arter joer, tolv arter måker og fem arter terner. Tidligere var det hettemåke som klart var mest tallrik i deltaet, hvor fylkets største koloni var etablert på Storøra. I dag domineres området av stormåkene gråmåke og svartbak som raster i nevneverdig antall hele sommerhalvåret. Blant småmåkene opptrer fiskemåke og hettemåke i betydelige antall både næringssøkende og rastende i trekketidene. Fiskemåke hekker i beskjedent antall.	vår, sommer, høst vinter	3
Oter	Yngle- og Beiteområde	Fast tilhold året rundt.	hele året	2
Nise	Beiteområde	Opptrer til alle årstider og kan til tider sees i antall på mer enn 20 dyr.	hele året	2

501b Gaula, nedre deler

I nedre del av Gaula deler Trondheim kommune flere av de rikeste viltområdene med Melhus kommune. Det er primært områdene Stavsenga, Volløya, Motrøa, Kuøra og Leinøra som er viktigst for vannfugl og da primært i sommerhalvåret, med størst diversitet og antall fugl under vårtrekket. Sistnevnte område er fredet som naturreservat og forvaltes av miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen etter egen forskrift. En utvidelse av verneområdet på Leinøra er under utredning pr. dd. Det er viktig å merke seg at nevnte områder i nedre del av Gaula, har viltkvaliteter på linje med verneområdene i Gaulosen. For triangelet Leinøra-Kuøra-Volløya, er mudder og sandbankene i elva et svært så viktig element som raste- og beiteområde for både gjess, gressender, vadere og måkefugl i trekketidene, men også ellers i sommerhalvåret for sistnevnte gruppe. De samme områdene inklusive elvekantskogen mellom nevnte områder, samt kantsonene langs sidevassdragene, er viktig leveområder for en rekke spurvefuglarter. Her er det noen steder registrert betydelige hekkettheter av spurvefugl. Eksempelvis inngikk flommarkskogen på Stavsenga i et studie som viste tettheter av hekkende spurvefugl som satte denne naturtypen blant verdens tetteste hekkebestander av spurvefugl i skog (Sæter 1980).

De samlede viltverdiene i dette område kvalifiserer til vekt 5, hvor forekomsten av vannfugl generelt, dynamikk med Ramsarområdet Gaulosen og de rike leve- og hekkeområder for spurvefugl utgjør hovedvekten.

Nevnte triangel mellom Leinøra-Kuøra-Volløya, har en viktig funksjon som rasteområde for gjess og da primært grågås og kortnebbgås under høsttrekket, samt raste- og beiteområde for gressender (primært stokkand, krikand og brunnakke, men også i beskjedent antall og mer uregelmessig stjertand, knekkand og skjeand) i sommerhalvåret og da klart viktigst under vårtrekk fra slutten av mars til tidlig i mai. I dette område, kan det være samlet nær 800 gressender (maksverdier; stokkand 550 ind., krikand 150 ind., og brunnakke 84 ind.) og omkring 200 dykkender og da primært kvinand og toppand, men også noen svartand, laksand og siland. Mer uregelmessig og fåtallig forekommer også bergand og da primært under vårtrekket. Taffeland og lappfiskand er også registrert her ved noen få anledninger.

Dette området var tidligere betydelig berørt av grustekt. Under denne tiden og i tiden etter opphør av virksomhet, var det store treløse arealer, hvor både dverglo, sandlo, tjeld og temmincksnipe hekket. Disse opptrer også i dag, men hekker ikke med unntak av sistnevnte. Ingen andre steder i Trøndelag samler like mange temmincksniper (maksimumsnotering 34 individ 22.5.2012) under vårtrekket i mai som mudder- og grusbankene mellom Volløya og Kuøra. På Leinøra er vannrikse registrert i vinterhalvåret flere ganger og mye tyder på at den kan overvintrer her. Sothøne opptrer fåtallig årlig i dette området under vårtrekket.

I skoglandskapet vekslende mellom flommarkskog og elvekanskog av et visst volum, har funksjon som leve- og hekkeområdet for et betydelig antall spurvefugl. Blant artene som er spesielt tallrike hekkefugler nevnes gråtrost, rødvingetrost og bokfink. I tillegg hekker et betydelig antall andre arter (eks.vis linerle, gulsanger, gransanger, munk, hagesanger, torsanger, s.h.fluesnapper, gråfluesnapper, svarttrost, måltrost, kjøttmeis, løvmeis, blåmeis, stjertmeis, buskskvett, jernspurv, kråke, grønnfink, grønnsisik, sivspurv og gulspurv).

På Leinøra, Kuøra og Volløya er det betydelige forekomster av tinnved. Tinnvedbærene tiltrekker seg mange fugler om høsten og vinteren, spesielt trostefugler. Også mange andre spurvefuglarter finner seg til rette her. Dvergspett har tilhold i disse elvekantskogene hele året

og er blant annet konstatert hekkende ved Stavsengan og Volløya.

Figur 2. og 3. De viktigste viltverdiene på Stavsengan og Kuøra ligger i sin helhet innenfor kommunens grenser. Viltområdet ut for Motrøa er en del av et større sammenhengende viltområde på Volløya som ligger i Melhus kommune. Det er viktig at kommunene har felles forståelse av disse områdene som naturtype og spesielt viktige viltområder.

Figur 4. Leinøra har svært viktige viltverdier og er i dag en naturtype som bare finnes her og på tilstøtende områdene Kuøra og Motrøa i Trondheim kommunen.

Tabell 2. Viltverdier i nedre del av Gaula. Uthevet skrift gjengir primær funksjon og årstid.

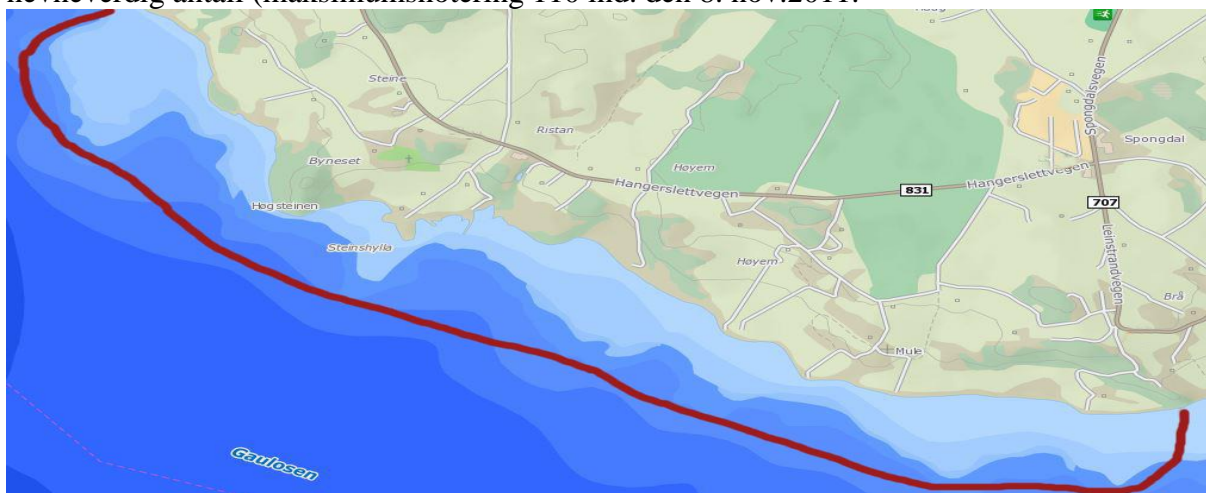
Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Sangsvane	Beite- og rasteområde	Området har en viktig funksjon for rastende og beitende sangsvane i vinterhalvåret fra november til tidlig i april. Størst ansamling av sangsvane i nedre del av elva med vekt på området ved Leinøra.	vinter	3
Gjess	Rasteområde	Grusbankene i elva er svært viktig rasteområde for gjess (primært grågås og kortnebbgtås) mellom beiteperiodene på tilstøtende åkrer.	vår, høst	4
Gressender	Beite- og rasteområde	Området er klart viktigst under tidlig vårtrekk fra slutten av mars til tidlig i mai. Det er primært stokkand, krikand og brunnakke som opptre årlig i vesentlig antall. Stjertand, knekkand og skjeand forekommer også, men langt mer uregelmessig og i beskjedent antall. Under tidlig vårtrekk kan nær 800 gressender være samlet her.	vår , høst, sommer	4
Dykkender	Beiteområde	Området er klart viktigst under vårtrekket og da primært i april og første halvdel av mai. Det er primært kvinand og toppand, men også noen laksand og siland. Bergand, havelle og svartand forekommer også, men langt mer uregelmessig og i beskjedent antall. Sistnevnte opptre enkelte år i nevneverdig antall og da primært i vintermånedene så lenge det ikke er isdekke. Omkring 200 dykkender kan opptre under vårtrekket.	vår , høst, sommer vinter	4
Rikser	Beite- og rasteområde	Sothøne har årlig tilhold under vårtrekket. Sivhøne er registret en gang. Vannrikse er registret et fåtall ganger i vinterhalvåret på Leinøra, men opptre høyst sannsynlig årlig. Åkerrikse er registret et fåtall ganger på tilstøtende åkerareal.	Vår , vinter	3
Vadere	Beiteområde	I dette område har temmincksnipe, sandlo, dverglo, gluttsnipe, strandsnipe, skogsnipe og tjeld et vesentlig tilhold. Førstnevnte kan sees i uvanlig høye antall på mudder- og sandbankene mellom Volløya og Kuøra under vårtrekket i mai. De fleste av de øvrige vadere opptre hyppigst og mest tallrik under vårtrekket. Om høsten kan også flokker av brushane raste her. Høy vektning skyldes forekomst av dverglo og det høye antall temmincksnipe.	vår , sommer, høst	4
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Grusbankene i elva er svært viktig rasteområde for måker. Spesielt fremtredende er mengden av yngre individer som raster her i sommerhalvåret.	vår, sommer , høst	3
Dvergspett	Yngleområde	Denne arten opptre i dette området til alle årstider, samt at den hekker i de mest storvokste og frodige partiene bl.a. ved Stavsenga og Volløya.	sommer	3
Spurvefugl	Yngleområde	Blant spesielt tallrike hekkefugler nevnes gråtrost, rødvingetrost og bokfink. I tillegg hekker følgende arter i mindre antall: linerle, gulsanger, gransanger, munk, hagesanger, torsanger, s.h.fluesnapper, gråfluesnapper, svarttrost, måltrost, kjøttmeis, løvmeis, blåmeis, stjertmeis, buskskvett, jernspurv, kråke, grønnefink, grønnsisik, sivspurv og gulspurv.	sommer	3
Spurvefugl	Beiteområde	Kantsonene langs vassdraget er viktig lede vei for trekkende spurvefugl. Om vinteren kan troste- og finkefugler ha betydelig tilhold i områdene med tindved, hvor de spiser bær fra disse buskene.	vår, høst, vinter	3
Oter	Beiteområde	Arten har fast tilhold i området. Trolig ynglende.	hele året	2

501c Gruntvannsområdet fra Mule til Høgberget, Byneset

Området består primært av strand og grunne sjøområder, uten nevneverdig fjæresone med unntak av området utenfor utløpet av Ristadelva. Dette gruntvannsområdet har sin viktigste funksjon som næringssøk- og rasteområde for vannfugl primært knyttet til vinterhalvåret inklusive trekketidene. Både dette området, Brekkgrunnen og Buvika i Skaun er svært viktige funksjonsområder for vannfugldynamikken gjennom døgnet og året for Ramsarområdet Gaulosen. De samlede verdiene for visse grupper vannfugl (gjelder spesielt dykkender, lommer, dykkere og alkefugl) gjennom året og spesielt i vinterhalvåret, ligger høyere i verdi enn arealene som ligger innenfor vernegrense i Gaulosen.

De samlede viltverdiene i dette område kvalifiserer til vekt 4, hvor forekomsten av vannfugl i vinterhalvåret og områdets dynamikk med Ramsarområdet Gaulosen utgjør hovedvekten.

Karakterartene som opptrer her i nevneverdige antall i vinterhalvåret er ærfugl, stokkand, kvinand, svartand, sjøorre, havelle, siland, gråmåke og svartbak. Havella opptrådte årlig relativt tallrik fram til 2002. Etter den tid, er den blitt svært fåtallig og er ikke sett under vinterfugltellingene i januar/februar siden 2007. I de senere årene (2010-2013) har havella hatt tilhold i hovedsak i beskjedent antall i oktober-november og i mai med maksimumsnotering på 30 individer 6. mai 2010. Gjess (primært grågås) opptrer og da stort sett hvilende i perioder mellom matsøk på innmark under høsttrekket. Gressender (hovedsakelig stokkand) har i nevneverdig antall tilhold her i vinterhalvåret. På samme årstid, men langt mer uregelmessig og primært enkeltvis kan storlom, horndykker, toppdykker og gråstrupedykker forekomme (jf. tabell 4). Under spesielt strenge vintre med mye is i Gaula og i Gaulosendeltaet, opptrer sangsvaner i ansamlinger opp til 50 individ. Under vårtrekket opptrer smålom i stort antall (maksimumsnotering 71 ind. 5. mai 2010), samt noen storlom (maksimumsnotering 10 ind. 9. mai 2010). Disse ligger ofte langt ute på fjorden (utenfor grensene til dette viltområde) i en periode på to til tre uker i april/mai i påvente av at isen skal forsvinne i ferskvatna i innlandet. Likeledes opptrer alkefugl (primært alke) i sjøområdet like utenfor grensene til viltområdet om vinteren. I perioder, enkelte år, kan de opptre i nevneverdige antall (maksimumsnotering 110 ind. den 8. nov.2011).

Figur 5. Forslag til endring av viltområdets avgrensning. Områdeavgrensning går i øvre flomål og dekker de grunne sjøområdene innenfor rød strek.

Tabell 3. Viltverdier i gruntvannsområdet fra Mule til Høgberget, Byneset. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematiske rekkefølge. Tall i parentes bak artsnavnet gjengir maksimum registrerte antall individ. Uthevet skrift gjengir primær funksjon og årstid.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Sangsvane	Beite- og rasteområde	Under spesielt strenge vintre med mye is i Gaula og Gaulosendeltaet, opptrer sangsvaner i betydelig antall her. Maksimumsnotering 51 ind. 30.01.1995.	vinter	3
Gjess	Rasteområde	Primært grågås. Maksimumsnotering 1000 ind. 14.09.2009. Raster her mellom beiteperioder på tilstøtende åkerareal. Overnatter ofte i dette sjøområdet eller lengre utpå fjorden.	høst	3
Gressender	Beite- og rasteområde	Primært stokkand. Maksimumsnotering 150 ind. 03.02.1987. I perioder med isdekke i andre deler av fjordarmen, kan denne arten opptrer i betydelig antall. Brunnakke og krikkand opptrer fåtallig i lag med stokkendene under høsttrekket.	vår, høst, vinter	2
Dykkender	Beiteområde	Området innehar størst diversitet og antall individer i vinterhalvåret. Karakterartene som opptrer her på denne tiden er kvinand (82), ærfugl (1000), sjørorre (70), svartand (104), havelle (58) og siland (13). Maksimumsnotering er gjengitt i parentes.	vår, høst, sommer vinter	3
Lommer	Beite- og rasteområde	Smålom opptrer i mindre antall og uregelmessig til alle årstider, med unntak av april og primo mai, da de opptrer tallrik. I samme periode forekommer storlom også, men i langt mindre antall. Maksimumsnotering: Smålom 71 ind. 5.5.2010 og storlom 10 ind. 10.5.2010.	vår, sommer, høst, vinter	3
Dykkere	Beite- og rasteområde	Horndykker (14 ind. 05.05.2010), gråstrupedykker (1) og toppdykker (1) opptrer og da fortrinnsvis i vinterhalvåret. Maksimumsnotering er gjengitt i parentes. Horndykker opptrer hyppigst og har et mer tallrikt tilhold i april-primo mai og mer uregelmessig og fåtallig i perioden august-november. De to sistnevnte artene er registret enkeltvis og uregelmessig i vinterhalvåret.	vår, høst, vinter	3
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Hettemåke (40), fiskemåke (243), sildemåke (70), gråmåke (104) og svartbak (60) opptrer regelmessig. Maksimumsnotering er gjengitt i parentes. De tre førstnevnte fortrinnsvis i sommerhalvåret. I tillegg er krykkje, makrell- og rødnebbterne, samt tyvjo registret i mindre antall. Forekomsten av silde-, hette- og fiskemåke er avgjørende for vektinga.	hele året	3
Oter	Beiteområde	Opptrer fåtallig til alle årstider. Yngler høyst sannsynlig innen området.	hele året	2
Nise	Beiteområde	Vanlig i denne delen av fjorden. Kan i perioder være nokså tallrik med >10 individ.	hele året	3

Tabell 4. Maksimumsverdier av vannfugl i viltområdet 501c fra Mule til Sjørengberget. Vestre del av dette viltområde; dvs. strekningen Høgsten til Sjørengberget, inngår ikke i datasettet for alle artene. Arter ført i kursiv er hentet fra tellinger av hele viltområdet. Disse verdiene er hentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl som gjennomfører tellinger tilnærmet årlig i januar/februar (jf. tabell 5). Øvrige verdier er hentet fra artsobservasjoner.no og da fra en sone som dekker sjøområdet sør og vest for Mule. Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Dette gjør at maksimumsverdiene gjengitt i denne tabellen, må sees på som absolutt minimumstall.

Art	Maksimumsverdier	Dato	Art	Maksimumsverdier	Dato
Smålom	71	05.05.2010	Ærfugl	1000	16.11.2011
Storlom	10	09.05.2010	Svartand	104	16.11.2011
Toppdykker	1	03.02.1987	Sjørørre	70	19.05.2012
Gråstrupedykker	1	15.01.2012	Siland	13	24.09.2009
Horndykker	14	05.05.2010	Laksand	18	21.07.2009
Storskarv	5	16.11.2011	Storspove	1	20.05.2011
Toppskarv	1	05.02.1978	Tyvjo	1	08.08.2012
Gråhegre	1	30.01.1995	Hettemåke	40	12.05.2012
<i>Sangsvane</i>	51	30.01.1995	Fiskemåke	243	13.04.2010
Grågås	1000	14.09.2009	Sildemåke	70	12.05.2012
<i>Kanadagås</i>	118	28.01.1989	Gråmåke	104	07.11.2011
Kortnebbgås	109	02.11.2013	Svartbak	60	12.05.2012
Tundragås	15	07.11.2011	Krykkje	1	07.11.2011
Stokkand	150	03.02.1987	Makrellterne	19	25.08.2011
Brunnakke	11	04.09.2012	Rødnebbterne	11	08.10.2011
Toppand	8	07.07.2011	Alkekonge	3	22.11.2011
<i>Bergand</i>	15	09.01.1994	Alke	110	08.11.2011
Kvinand	82	22.05.2013	Lomvi	6	07.11.2011
Havelle	58	03.02.2002			

Tabell 5. Nøkkelverdier knyttet til årlige tellinger av vannfugl på strekningen Mule-Høgsten i januar/februar i perioden 1977-2013 (perioden 1979-1983 er ikke innlemmet). Strekningen Høgsten til Sørengberget, inngår ikke i disse verdiene. Dette gjør at listede verdier i denne tabellen, dekker kun 2/3 del av viltområdets utstrekning og medfører at oppførte maksimumsverdier, må sees på som absolutt minimumstall.

Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Der det foreligger flere observasjoner av maksimumsantallet, er første og siste dato for observasjonene gjengitt. Gjennomsnittsverdiene tar ikke hensyn til eventuelle år, hvor arten ikke ble registrert. Frekvens gjengir antall år arten er registrert. Arter som er gjengitt med uthevet skrift, er de som har nevneverdig tilhold i området. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, S.-H. Lorentsen pers. medd.).

Art	Maximumsverdi	Gjennomsnitt	Dato I	Dato II	Frekvens (1-27)
Smålom	2	1	09.02.2006		4
Toppdykker	1	1	03.02.1987	17.02.2007	4
Storskarv	3	2	31.01.1998	05.02.2011	11
Toppskarv	1	x	05.02.1978		1
Gråhegre	1	1	30.01.1995	06.02.2004	2
Sangsvane	51	19	30.01.1995		14
Kanadagås	118	51	28.01.1989		3
Stokkand	150	49	03.02.1987		12
Bergand	15	x	09.01.1994		2
Kvinand	21	8	09.02.2006		22
Havelle	58	20	03.02.2002		17
Ærfugl	481	155	09.02.2006		21
Svartand	50	17	10.02.2001		7
Sjørørre	12	5	10.02.2004	04.02.2013	12
Siland	6	3	24.01.1989	17.02.2007	15
Laksand	4	x	01.02.2000		1
Fiskemåke	2	x	10.02.2004	09.02.2006	3
Gråmåke	70	14	25.01.1997		13
Svartbak	16	6	28.01.1989		3
Alkekonge	1	x	10.02.2004		1
Alke	6	3	06.02.2004	04.02.2013	7
Lomvi	1	x	25.01.1988		1

502 Gruntvannsområdet mellom Kløvberget og Kleivan på Byneset

Gruntvannsområdet fra Kløvberget i sør til Kleivan i nord på Byneset, har primært kvaliteter knyttet til vannfugl i vinterhalvåret. Strekningen har kort tidevannssone som hovedsakelig består av stein og rike tangbelter, men på enkelte partier med noe lengre tidevannsoner (opptil 30 meter) med mer finere løse masser og sandfjære.

Karakterartene blant vannfugl som opptrer årlig vinters tid er stokkand, ærfugl, sjøorre, havelle, kvinand, siland, smålom, storskarv, gråhegre, gråmåke og svartbak. Ingen av disse opptrer i dag i noe spesielt nevneverdig volum. Tidligere kunne flokker på hundrevis av ærfugl og nevneverdig antall av havelle og sjøorre beite i dette området gjennom vinteren. Noen få par med tjeld, fiskemåke og trolig ærfugl hekker solitært i dette område. Blant andre nevneverdige viltarter opptrer oter og nise til alle årstider, hvorav sistnevnte kan opptre i store flokker. Gaulosen-Krossfjorden, inklusive dette område, er klart det rikeste tilholdsstedet for nise innen kommunens grenser.

De samlede viltverdiene i dette område kvalifiserer til vekt 3, hvor forekomsten av vannfugl i vinterhalvåret med vekt på artene ærfugl, sjøorre, havelle og fjæreplytt ligger innenfor regionale verdier, på tross av at volumet og artsutvalget i dag er nokså beskjedent for de øvrige artene og at beiteområde for niser ligger primært utenfor viltområdets grenser.

Tabell 6. Viltverdier i gruntvannsområdet mellom Kløvberget og Kleivan på Byneset. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Dykkender	Beiteområde	Området innehar størst diversitet og antall individer i vinterhalvåret. Maksimumsnotering for nevnte arter er gjengitt i parentes. Karakterartene som opptrer i nevneverdig antall i januar/februar er ærfugl (444), havelle (32), sjøorre (50) og siland (16). Ellers i vinterhalvåret opptrer i kvinand og svartand i mindre antall. Sistnevnte mer uregelmessig i lite antall.	vår, høst, sommer vinter	3
Storskarv	Beite- og rasteområde	Opptre fåtallig i vinterhalvåret.	vinter	2
Fjæreplytt	Beite- og rasteområde	Opptre i mindre antall om vinteren. Maksimumsnotering 24 ind. 10.02.2001.	vinter	2
Gråmåke	Beite- og rasteområde	Forekommer fåtallig til alle årstider. Kan til tider av vinterhalvåret opptre tallrik. Maksimumsnotering 276 ind. 26.01.1997.	hele året	1
Makrellterne	Beite- og rasteområde	Opptre fåtallig i sommerhalvåret. Maksimumsnotering: 16 voksne og to årsunger rastet på en båt i nærheten av Hangerskjæret 01.08.2006.	sommer	2
Oter	Beiteområde	Opptre fåtallig til alle årstider.	hele året	2
Nise	Beiteområde	Vanlig i denne delen av fjorden. Kan i perioder være nokså tallrik med >10 individ.	hele året	3

Tabell 7. Nøkkelverdier knyttet til årlige tellinger av vannfugl på strekningen Hangerskjæret til Seiberget i januar/februar i perioden 1977-2013 (perioden 1979-1983 er ikke innlemmet). Strekningen er ikke sammenfallende med viltområdet eksakte avgrensning. Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Arter som er gjengitt med uthevet skrift, er de som har nevneverdig tilhold i området. Der det foreligger flere observasjoner av maksimumsantallet, er første og siste dato for observasjonene gjengitt. Gjennomsnittsverdiene tar ikke hensyn til eventuelle år, hvor arten ikke ble registrert. Selv om fjærelytt kun er registrert to ganger i perioden, tillegges denne også vekt, siden denne arten er svært lett å overs ved metoden som brukes under disse tellingene. Frekvens gjengir antall år arten er registrert. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, S.-H. Lorentsen pers. medd.).

Art	Maximumsverdi	Gjennomsnitt	Dato I	Dato II	Frekvens (1-26)
Storskarv	17	2	10.02.2001		18
Gråhegre	2	x	07.02.2000		1
Sangsvane	8	x	15.02.2008		1
Kanadagås	12	x	29.01.1988		1
Stokkand	25	6	11.02.1987		7
Kvinand	17	6	10.02.2001		13
Havelle	32	7	10.02.2001		17
Ærfugl	444	112	26.01.1997		23
Svartand	3	2	29.01.1988	28.01.1986	5
Sjørørre	50	13	10.02.2001		22
Siland	16	5	07.02.1988		14
Fjæreplytt	24	x	10.02.2001		2
Fiskemåke	4	x	16.02.2007		1
Gråmåke	276	33	26.01.1997		20
Svartbak	20	5	26.01.1997		9
Alke	1	x	31.01.1998		1
Teist	1	x	30.01.1996	11.02.1987	2

503 Frøsetskjæret-Byafjæra

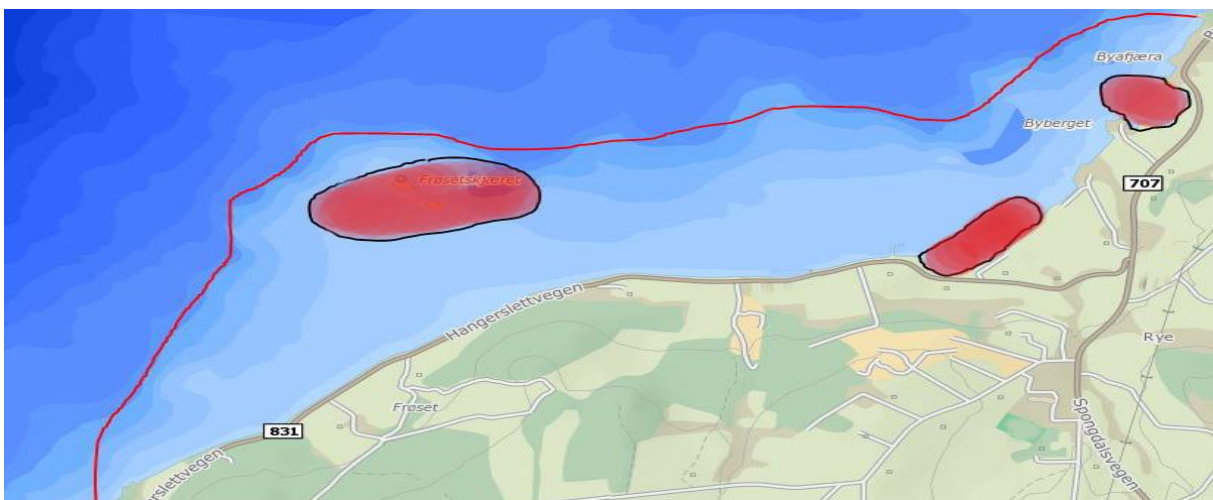
Grundtvannsområdet fra Seibergan til Klefstad i nord på Byneset, har primært kvaliteter knyttet til vannfugl i vinterhalvåret. Dette gjelder spesielt de grunne sjøområdene rundt Frøsetskjæret. Strandstrekningen i viltområde, har relativt kort tidevannssone, med unntak av Ryefjæra og Byabukta som begge har noe fjæresone og er i tillegg beriket med et bekkeos med litt sandfjære. Begge disse delområdene er noe rikere på vannfugl enn tilstøtende arealer. Øvrig strandstrekning i viltområdet, består hovedsakelig av stein og rike tangbelter.

Karakterartene blant vannfugl som opptrer årlig i nevneverdig antall vinters tid er stokkand, kvinand, **havelle**, **ærfugl**, **sjørre**, siland, **storskarv**, gråmåke og svartbak. Arter med uthevet skrift, er blant de artene som gir område høy viltvekt. Tidligere kunne flokker på hundrevis av ærfugl og betydelig antall av havelle og sjørre beite i dette området gjennom vinteren. I dag opptrer nevnte arter i noe mindre antall.

Frøsetskjæret har en spesielt viktig funksjon for hvilende og overnattende fugl. I tillegg er dette et viktig beite- og rasteområde for vadere og da primært fjæreplytt og tjeld, selv om det tilsammen er registret ni ulike arter vadere på skjæret (inkl. steinvender som ikke er gjengitt i artslista for lokaliteten (tabell 10). Skjæret har også en viktig funksjon for hvilende og overnattende storskarv.

Blant andre nevneverdige viltarter opptrer oter og nise til alle årstider, hvorav sistnevnte kan opptre i store flokker. Sjøområdene utenfor vestre del av Byneslandet, inklusive dette område, er klart det rikeste tilholdsstedet for nise innen kommunens grenser.

Viltverdiene i dette område ligger i stor grad innenfor viltvekten 3, med unntak av Frøsetskjæret med tilstøtende grunne partier som har høyere viltverdier og bør skilles ut med viltvekt 4. Forekomsten av vannfugl i de grunne sjøområdene rundt skjæret i vinterhalvåret med vekt på artene ærfugl, sjørre, havelle og fjæreplytt, utgjør den viktigste viltvekten. Frøsetskjærets funksjon som raste-, hvile- og overnattingsplass er også en viktig del av viltvekten.

Figur 6. Rødmarkerte områder har høyere viltkvalitet opp mot vannfugl til sammenligning med øvrig del av viltområdet. De to østligste markeringene har viltvekt 3, mens Frøsetskjæret med omkringliggende grunne sjøområde kvalifiserer til viltvekt 4.

Tabell 8. Viltverdier på Frøsetskjæret og gruntvannsområdet fra Seibergan til Byafjæra på Byneset. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematikk.

Art/gruppe	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Stokkand	Beite- og rasteområde	Vanlig i vinterhalvåret og da spesielt i Ryefjæra i perioder med barmark på stubbåkrene i tilstøtende areal, hvor de beiter. Maksimumsnotering 200 ind. 18.01.2014.	vinter	2
Dykkender	Beiteområde	Området innehar størst diversitet og antall individer i vinterhalvåret. Maksimumsnotering for nevnte arter er gjengitt i parentes. Karakterartene som opptrer i nevneverdig antall i januar/februar er ærfugl (498), havelle (140), sjørorre (113), svartand (80) og siland (22). Ellers i vinterhalvåret opptrer i kvinand i mindre antall (44) og svartand (7) mer uregelmessig i lite antall.	vår, høst, sommer vinter	4
Lommer	Beite- og rasteområde	Smålom opptrer i mindre antall og uregelmessig til alle årstider, med unntak av april og primo mai, da de opptrer mer regelmessige noe høyere antall. Storlom opptrer enkeltvis og lagt mer uregelmessig. Maksimumsnotering: Smålom 8 ind. den 10.4.2012	vår, høst, sommer vinter	2
Dykkere	Beite- og rasteområde	Horndykker og dvergdykker er registret i området. Begge artene opptrer svært uregelmessig og fåtallig. Horndykker opptrer primært under vårvinteren.	vår, høst, vinter	2
Storskarv	Beite- og rasteområde	Opptrer fåtallig i vinterhalvåret. Maksimumsnotering: 29 ind. 26.02.2005. Frøsetskjæret innehar en viktig funksjon som hvile- og overnattingsplass for denne arten.	vinter	3
Fjæreplytt	Beite- og rasteområde	Opptre årlig i mindre antall på vinteren. En av kommunens viktigste tilholdssteder for denne arten er på Frøsetskjæret. Maksimumsnotering 44 ind. 30.03.2010 og 50 ind. 15.1.1994.	vinter	3
Vadere	Beiteområde	I dette område har tjeld (maksimumsnotering: 21 ind.) fast tilhold og noen få par hekker i området. Øvrige vadefuglarter som er registret i mindre antall er: sandlo, vipe, myrsnipe, brushane, storspove, rødstilk og steinvender.	vår, sommer, høst vinter	2
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Frøsetskjæret er et spesielt viktig rasteområde for måker. Følgende maksimumsnotering foreligger for område: hettemåke (80), fiskemåke (400), sildemåke (2), gråmåke (235) og svartbak (27). De tre førstnevnte fortrinnsvis i sommerhalvåret. I tillegg er krykkje, makrell- og rødnebbterne, samt tyvjo registret i mindre antall. Forekomsten av hette- og fiskemåke er avgjørende for vektinga.	hele året	3
Oter	Beiteområde	Opptrer fåtallig til alle årstider.	hele året	2
Nise	Beiteområde	Vanlig i denne delen av fjorden. Kan i perioder være nokså tallrik med >10 individ.	hele året	3

Tabell 9. Nøkkelverdier knyttet til 27 tellinger av vannfugl på strekningen Seibergan til Klefstad i januar/februar i perioden 1977-2013 (perioden 1979-1983 er ikke en del av grunnlaget). Strekningen er ikke helt sammenfallende med viltområdet avgrensning. Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Der det foreligger flere observasjoner av maksimumsantallet, er første og siste dato for observasjonene gjengitt.

Gjennomsnittsverdiene tar ikke hensyn til eventuelle år, hvor arten ikke ble registrert. Arter som er gjengitt med uthevet skrift, er de som har nevneverdig tilhold i området. Selv om fjæreplytt er registrert ni ganger i perioden, tillegges denne også vekt, siden denne arten er svært lett å overs ved metoden som brukes under disse tellingene. Frekvens gjengir antall år arten er registrert. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, S.-H. Lorentsen pers. medd.).

Art	Maximumsverdi	Dato I	Dato II	Gjennomsnitt	Frekvens (1-27)
Smålom	1	28.01.1986	16.02.2007	x	3
Storlom	1	30.01.1999		x	1
Storskarv	29	06.02.2005		14	23
Toppskarv	1	30.01.1999		x	1
Gråhegre	2	07.02.2000		x	3
Sangsvane	1	15.01.1994		x	1
Stokkand	77	11.02.1989	07.02.1993	39	21
Kvinand	44	04.02.2012		13	18
Havelle	140	27.01.1990		23	23
Ærfugl	450	10.02.2001		162	27
Svartand	7	05.02.1992		3	10
Sjørørre	113	07.02.2000		36	26
Siland	22	26.01.1997		8	27
Fjæreplytt	50	15.01.1994		15	9
Steinvender	2	07.02.2000		x	1
Fiskemåke	1	16.01.1977	07.02.2000	x	3
Hettemåke	1	15.01.1994		x	1
Gråmåke	127	26.01.1998		30	25
Svartbak	27	26.01.1998		7	22
Grønlandsmåke	1	30.01.1996	04.02.2012	x	2
Alke	2	24.01.1988		x	2
Teist	1	04.02.1978	07.02.1993	x	3
Alkekonge	1	27.01.1991		x	1

Tabell 10. Artsliste for vannfugl på Frøsetskjæret med tilstøtende grunne sjøområde. På denne lokaliteten er det logget 1875 observasjoner av fugl, fordelt på 56 forskjellige arter fugl, hvorav 40 arter vannfugl. Observasjonene stammer hovedsakelig fra 2009 til d.d. og observasjonsfrekvensen er klart størst i vinterhalvåret. Hentet fra Artsobservasjoner.no pr. 09.04.2014..

1 Grågås	15 Storlom	29 Hettemåke
2 Gravand	16 Gulnebbblom	30 Fiskemåke
3 Brunnakke	17 Horndykker	31 Sildemåke
4 Stokkand	18 Storskarv	32 Gråmåke
5 Bergand	19 Toppskarv	33 Grønlandsmåke
6 Ærfugl	20 Gråhegre	34 Svartbak
7 Praktærfugl	21 Tjeld	35 Krykkje
8 Havelle	22 Sandlo	36 Rødnebbterne
9 Svartand	23 Vipe	37 Lomvi
10 Sjørre	24 Fjæreplytt	38 Alke
11 Kvinand	25 Myrsnipe	39 Teist
12 Siland	26 Brushane	40 Alkekonge
13 Laksand	27 Storspove	
14 Smålom	28 Rødstilk	

Tabell 11. Maksimumsverdier hos vannfugl fra delområdet «Bukta, Rye» som er omtalt som Rye fjæra i dette dokumentet. Delområdet omfatter også tilstøtende grunne sjøområde. Hentet fra artsobservasjoner pr. 09.04.2014. På denne lokaliteten er det logget 1003 observasjoner av fugl, fordelt på 55 forskjellige arter fugl, hvorav 33 arter vannfugl (listet i tabellen).

Art	Antall ind.	Dato/år	Observatør/er	Kommentar
Sangsvane	1	27.2 2013	Svein Gjelle	ungfugl
Kanadagås	4	3.4 2010	Olav Hovlandsvåg	2 par
Gravand	3	9.4 2010	Terje O. Nordvik	
Stokkand	200	18.1 2014	Vegar Aksnes	
Bergand	1	3.10-3.11.2001	Einar Sæter m.fl.	
Toppand	1	23.10 2011	Einar Sæter	hann
Ærfugl	498	21.10 2011	Dag Bollingmo	
Svartand	80	10.11 2012	Svein Gjelle m.fl.	
Sjørre	14	16.12 2011	Olav Hovlandsvåg	
Havelle	11	18.11 2012	Vegar Aksnes	
Kvinand	23	15.1 2011	Torstein Mostad m.fl.	
Siland	13	15.1 2012	Oddvar Heggøy m.fl.	
Smålom	8	10.4 2012	Einar Sæter	
Storlom	1	23.10 2011	Einar Sæter	
Horndykker	2	7.4 2012	Heiko Liebel	
Dvergdykker	2	14.10 2013	Svein Gjelle m.fl.	
Storskarv	8	15.1 2012	Oddvar Heggøy m.fl.	
Gråhegre	6	11.8 2012	Svein Gjelle m.fl.	
Tjeld	21	14.3 2009	Magne Myklebust	
Sandlo	2	4.9 2009	Olav Hovlandsvåg	
Vipe	5	10.4 2012	Einar Sæter	
Fjæreplytt	44	30.3 2010	Olav Hovlandsvåg	
Storspove	16	6.4 2012	Svein Gjelle m.fl.	
Rødstilk	2	2.7 2011	Olav Hovlandsvåg	
Hettemåke	80	9.4 2010	Terje O. Nordvik	
Fiskemåke	400	20.4 2011	Olav Hovlandsvåg	
Krykkje	23	15.12 2013	Dag Bollingmo	ungfugler
Sildemåke	2	17.7 2013	Kjell Jostein Woldvik	flere funn av to ind. Siste funn listes
Gråmåke	235	9.2 2014	Dag Bollingmo	mange i flukt
Svartbak	13	23.10 2011	Magne Myklebust	
Rødnebbterne	16	6.8 2011	Olav Hovlandsvåg	
Alke	1	10.11 2012	Svein Gjelle m.fl.	

504 Flakkgalten

Viltområdet omhandler Flakkgalten med tilliggende grunt sjøområde. Under høy vannstand og streke vestlige vinder, vasker sjøen over hele skjæret. Området er således ikke egnet som hekkeplass for fugl.

Flakkgalten viktigste funksjon for fugl er som rasteplass for vann- og kråkefugl, samt næringssøksområde for et fåtall vadere og da primært fjæreplytt og tjeld. De grunne partiene omkring skjæret fungerer som næringssøksområder for sjøfugl (primært dykkende, storskarv og måker). Totalt er 13 arter vannfugl registret ved lokaliteten (artsobservasjoner.no). Ærfugl opptrer her og da primært og mest tallrik i vinterhalvåret (maksimumsnotering 160 ind. 21. oktober 2011 av Dag Bollingmo, Artsobservasjoner.no) og mer uregelmessig i mindre antall opptrer havelle, svartand, sjøorre, siland, storskarv, teist og alke som næringssøkende i sjøarealet (Artsobservasjoner.no og egne registreringer). Lokaliteten er spesielt viktig for hvilende storskarv og måker (primært gråmåke, svartbak og fiskemåke), samt overnattingsplass for kråke, men også noen stormåker og kaie. Under gunstige værforhold, kan stor mengder kråke overnatte på skjæret om vinteren. Trolig omkring ett tusen eller mer (pers. medd. Otto Frensen). Tidligere var skjæret en svært viktig hvileplass for storskarv, men etter at et par havørn har etablert seg i nærområdet og har fast tilhold i dette område, er skarven i stor grad fortrent og benytter lokalitetene i mindre grad som hvileplass. I dag er det vanligvis ikke mer enn tre storskarv som hviler på skjæret samtidig. Blant vaderne opptrer tjeld i sommerhalvåret og fjæreplytt i vinterhalvåret. Noen få gråhegre kan sees både hvilende og fiskende på skjæret. Blant måkene som ofte kan hvile på skjæret i et nevneverdig antall til alle årstider, så dominerer gråmåke og svartbak, men noen få fiskemåke kan også forekomme. Ravn er også registret på skjæret. Oter har også tilhold på lokaliteten.

De samlede viltverdiene på denne lokaliteten kvalifiserer til vekt 2, hvor områdets funksjon for vannfugl i vinterhalvåret med vekt på artene storskarv, ærfugl, sjøorre, havelle og fjæreplytt, samt havørn ligger til grunn for vektingen. Det relativt beskjedne volumet av nevnte arter og uregelmessige forekomster, er tillagt en vesentlig del av den svake vektingen.

Figur 7. Grønnskjær på Flakkgalten er påvekstalger og ikke vegetasjon. Den lyse flekken på vestsiden er skit fra skarvene som raster her.

Tabell 12. Viltverdier på Flakkgalten med tilstøtende gruntvannsområde.

Art/gruppe	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Storskarv	Raste- og beiteområde	Beskjedent antall (2-4 ind.)	Vår, vinter, høst	1
Andefugl	Beiteområde	Regelmessig forekommende ærfugl (maksimumsnotering 160 ind.). Mer uregelmessig og i mindre antall opptre sjøorre, havelle, siland og svartand.	Vår, vinter, høst	2
Tjeld	Raste- og beiteområde	Vanligvis 1-2 individ.	Vår, sommer	1
Fjæreplytt	Beiteområde	Mindre antall	Vinter	2
Havørn	Beiteområde	Ligger innenfor territoriet til et par som også sitter ofte på skjæret	Hele året	2
Oter	Beiteområde	Er sett spisende på fisk ute på skjæret	Hele året	2
Kråke ¹⁾	Overnattingsplass	Under gunstige værforhold kan stor mengder kråke overnatte på skjæret om vinteren. Trolig omkring ett tusen eller mer. Usikkert hvor stabil denne funksjonen er.	Vinter	2

¹⁾ Skjærets viktige funksjon for overnattende kråke i store mengder også vektlagt, selv om DN-håndbok 11 «Viltkarlegging» ikke har vektet arten kråke. Siden denne funksjonen er mer ustabil med hensyn til været og endring mellom år, gjør at lokaliteten funksjon for kråke ikke vektet høyere enn 2.

505 Sjøområdet i Trondheim by (Høvringen-Ladehammeren), inkl. Nidelva opp til Nidelv bru.

Viltområdet knytter seg til restene etter Nidelvdeltaet som er de grunne sjøområdene i havneområdet. Dette er næringsrike områder som vil være attraktive for vannfugler med tilpasningsevne til et urbant miljø.

Dette viltområde har vesentlige partier med grunne sjøarealer som gir gode betingelser for et utvalg vannfugl som søker næring på overflaten, grunt vann og sjøbunnen. De viktigste viltverdiene knyttet til vannfugl, ligger i områdets funksjon som næringsøksområde for dykkender i vinterhalvåret og da fortrinnsvis for artene ærfugl og havelle. Videre har området også funksjon som hekkeområde for noen få vannfuglarter og da spesielt for fiskemåke. Noen få par makrellterne finner fortsatt egna plasser i havna for hekking, bl.a. inne på Jernbaneverkets område, hvor også noen få par rødnebbterne hekket i 2010. Ett par tjeld og et par makrellterne har hekket de senere år i Ilsvika. I 2013 oppsto en liten koloni med hettemåke på taket av Dora II og den 11. mai 2014 ruget minimum 40 individ her. Dette er trolig landets eneste koloni av «hushekkende» hettemåker og pr.dd. den største av to kolonier i kommunen. Fylkets største fiskemåkekoloni befant seg på samme tak fram til 1991, da forholdene på taket ble endret slik at kolonien forsvant. Kolonien hadde 355 par i 1990 (Bangjord 1993). Makrellterna hadde en av fylkets største kolonier inntil 2009, hvor de hekket på søyler i Ytre basseng. Disse søylene ble tatt bort i 2010. Ved enkle tiltak er det mulig å gjenske attraktivt hekkeareal for denne arten i havna. Noen få hunnfugl med unger av ærfugl, er også sett i havneområdet de siste ti årene. Disse kan ha hekket i området eller kommet fra Munkholmen eller andre nærområder. Tall i parentes gjengir

maksimumsnoteringer hentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP og Artsobservasjoner.no. Ærfugl (1160) og havelle (114) opptrer årlig i nevneverdig antall og enkelte vintre/perioder i betydelige antall. Måkefugler et betydelig tilhold til alle årstider. Spesielt viktig næringsøksområde er sjøområdet utenfor Høvringen, hvor hettemåke (300) fiskemåke (240), sildemåke (170), gråmåke (500) og svartbak (50) opptrer næringsøkende i betydelige mengder primært i vinterhalvåret. Dette stedet er et av Trondheimsfjordens viktigste fødesøkssteder for hettemåke og fiskemåke om vinteren. De høye maksimumsnoteringene stammer fra vårparten i tiden ved trekkankomst hos hettemåke, fiskemåke og sildemåke. Lokaliteten har også årlig innslag av arktiske måker som grønlandsmåke (opptil tre ind. samtidig) og polarmåke. På samme lokalitet (Høvringen) opptrer flere andefugler, hvor ærfugl (ca. 1000) og havelle (70) er de mest tallrike, men kvinand, stokkand, sjøorre, svartand og siland opptrer også, men i mindre antall. Stokkand og kvinand har tilhold og gjør næringsøk i havneområdet generelt, men er spesielt tallrik i nedre del av Nidelva. I samme område kan hundrevis av ærfugl enkelte år søke næring i vintermånedene og da hovedsakelig ved Nidelv bru og strekningen opp mot Bakke bru. Gråhegre og fjæreplytt søker næring ofte på utsiden av moloene i vinterhalvåret. En rekke mer uvanlige vannfuglarter er også registret her. Eksempelvis: praktærfugl, taffeland, bergand, toppand, krikand, dvergdykker og sivhøne. Vannfugl som har tilhold i dette viltområdet, har tilpasset seg det urbane miljø og lar seg ikke så lett forstyrre av virksomhetene i havna.

De samlede viltverdiene i dette viltområdet kvalifiserer til vekt 3, hvor områdets funksjon for vannfugl i vinterhalvåret med vekt på artene ærfugl og havelle, samt områdets funksjon for hettemåke og fiskemåke, er en vesentlig del av viltvekta. Det relativt betydelige antall ærfugl, havelle, sjøorre, fiskemåke og hettemåke, samt noen makrellterner, gjør at de faktiske forekomsten i perioder har høyere vekt en oppgitt sluttvekt som vektes til 3. Dette skyldes de sterkt menneskelig påvirkningene til næringsgrunnlaget (inkl. utslipp fra Høvringen og Ladehammeren) og er således en del av et kunstig skapt næringsøksområdet og hekkeareal. Dette gjør at vektingen ikke bør være til hinder for normal drift av havna og byutvikling. Ved eventuelle beslag av intakte grunne sjøområder, bør dette kompenseres med avbøtende tiltak.

Tabell 13. Maksimumsnoteringer for et utvalg vannfugl i sjøområdet utenfor Brennebukta/Høvringen. Det er til sammen innrapportert 21 arter vannfugl fra denne lokaliteten(Artsobservasjoner.no).

Art	Maksimumsnotering	Dato	Observatør
Ærfugl	510	26.12.2010	Georg Bangjord
Havelle	70	14.02.2003	Håvar Hveding
Hettemåke	288	16.03.2014	Dag Bollingmo
Fiskemåke	240	16.04.2004	Edvin Thesen
Gråmåke	500	16.01.2011	Per Willy Bøe
Svartbak	50	24.02.2012	Einar Sæter
Sildemåke	170	21.05.2003	Einar Sæter

Tabell 14. Viltverdier i sjøområdet i Trondheim by (Høvringen-Ladehammeren), inkl. Nidelva opp til Nidelv bru. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk rekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Stokkand	Beite- og rasteområde	Opptre til alle årstider, men mest tallrik i perioden desember til februar. Nedre del av Nidelva er det viktigste tilholdsstedet. Maksimumsnotering: 124 ind. 21.01.1984	vår, høst, vinter	2
Dykkender	Beiteområde	Primært ærfugl (1160), havelle (114) og kvinand (21). Førstnevnte i betydelig antall i perioder midtvinters, men stor variasjon mellom år. Enkelte år er også sjørørre (165) tallrik utenfor havna. Siland (4) opptre fåtallig i vinterhalvåret. Maksimumsverdier er gjengitt i parentes.	vinter	4
Ærfugl	Yngleområde	Noen få par hekker. Ungekull er registret de senere år. Noen av dem kan ha hekket like utenfor viltområdet.	sommer	2
Hettemåke	Yngleområde	Koloni på taket av Dora II ble etablert i 2013 og min. 40 par ruger 11.5.2014.	vår, sommer	3
Hettemåke	Beiteområde	Søker næring her til alle årstider. Området er et av de aller viktigste overvintringsområdene for arten i Trøndelag. I mars-april opptre arten i betydelige antall ved Høvringen. Maksimumsnotering: 300 ind. 16.04.2004 og 288 ind. 16.03.2014.	hele året	3
Fiskemåke	Yngleområde	Trolig hekker mer enn 200 par i eller i tilknytning til dette område. De aller fleste hekker på tak eller andre steder på bygg / andre konstruksjoner.	vår, sommer	3
Sildemåke	Beiteområde	I tiden like etter artens ankomst til landsdelen (april-mai), kan de opptre i betydelige antall på sjøområdet utenfor Høvringen med maksimumsnotering på 170 ind. 21.05.2003.	vår, sommer	3
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Gråmåke og svartbak opptre til alle årstider. I vinterhalvåret kan de forekomme i betydelig antall. Maksimumsnoteringer: gråmåke (>1200) og svartbak (71). Grønlandsmåke og polarmåke opptre hovedsakelig enkeltvis om vinteren.	hele året	3
Makrellterne	Yngle- og beiteområde	Hekket tidligere i stort antall på søyler i Ytre basseng. Disse ble fjernet i 2010. I dag hekker kun noen få par bl.a. på en tresøyle i Ilsvika. Avbøtende tiltak bør etableres.	sommer	3
Fjæreplytt	Beiteområde	Beskjedent antall i vintermånedene. Beiter hovedsakelig på utsiden av moloanleggene og «sjøforbygningene».	vinter	2
Oter	Beiteområde	Har fast tilhold her og familiegruppe er også observert. Yngler trolig i området	hele året	2
Nise	Beiteområde	Sjøområdene utenfor havna	hele året	2

Tabell 15. Nøkkelverdier knyttet til 34 tellinger av vannfugl på strekningen fra Høvringen til Ladehammeren, inklusive nedre del av Nidelva opp til Nidelv bru i januar/februar i perioden 1977-2013 (perioden 1979-1983 er ikke innlemmet). Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Antall stormåker (gråmåke og svartbak) er en del høyere enn verdiene som fremgår i denne tabellen, siden 15 av årene er det ikke skilt på art hos ungfugl hos disse artene. Eksempelvis var det 1628 stormåker i havna den 17. januar 1981. Selv om fjærelytt er registrert bare tre ganger i perioden, tillegges denne også vekt, siden denne arten er svært lett å overse ved metoden som brukes under disse tellingene. De sitter normalt på utsiden av moloanleggene. Der det foreligger flere observasjoner av maksimumsantallet, er første og siste dato for observasjonene gjengitt. Gjennomsnittsverdiene tar ikke hensyn til eventuelle år hvor arten ikke er registrert. Arter som er gjengitt med uthevet skrift, er de som har nevneverdig tilhold i området. Frekvens gjengir antall år arten er registrert. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, S.-H. Lorentsen pers. medd.).

Art	Maksimumsverdi	Dato I	Dato II	Gjennomsnitt	Frekvens (1-34)
Storskarv	15	02.02.2002		6	24
Gråhegre	4	16.01.1994		2	9
Sangsvane	6	27.01.1991		x	1
Stokkand	124	21.01.1984		40	29
Krikkand	1	26.01.1980		x	1
Toppand	1	29.01.1996		x	1
Bergand	1	27.01.1991		x	1
Kvinand	21	27.01.1991	18.01.1997	8	22
Havelle	114	07.02.2000		47	30
Ærfugl	1160	21.01.1990		431	34
Praktærfugl	1	02.02.2002		x	1
Sjørre	165	02.02.2002		36	12
Siland	4	02.02.1986	10.02.2004	2	10
Laksand	2	04.02.1988		2	3
Sivhøne	1	04.02.1988		x	1
Fjæreplytt	15	04.02.1988		10	3
Fiskemåke	8	02.02.2002		2	14
Hettemåke	136	02.02.1986		18	23
Gråmåke	1208	17.01.1981		223	32
Svartbak	71	17.01.1981		19	26
Grønlandsmåke	1	02.02.1998		x	1
Polarmåke	1	03.02.1979	07.02.2000	1	5
Alke	2	29.01.1983		1	2
Lomvi	1	29.01.1983	21.01.1984	x	2
Alkekonge	7	18.01.1997		3	4

506 Munkholmen og Holmgrunnan

På selve Munkholmen er det relativt beskjedne viltverdier, til sammenligning med verdiene i strandsonen og på ytre del av moloen, samt i de grunne sjøområdene rundt holmen inklusiv Holmgrunnan. Til sammen er det registret 79 arter fugl på Munkholmen/Holmgrunnan, hvorav 50 arter vannfugl (jf. tab. 17) pr. 27. mars 2014. Dette er et vesentlig høyt antall arter vannfugl. Området har flere viktige funksjoner for denne artsgruppen. Den aller ytterste del av moloen (ligger noe høyere enn øvrige del av moloen og er derfor egnet hekkeareal), har i perioder vært en av de aller viktige hekkeplass for sjøfugl i den Sør-Trønderske delen av Trondheimsfjorden, med over ett hundre par hettemåke og flere titall par terner (både makrellterne og rødnebbterne). Av ukjent årsak hekket ikke hettemåkene eller ternene her i 2013. Det samme ser ut til å være tilfelle i 2014 (pr. 13. mai 2014). Det er fortsatt noen par ærfugl og fiskemåke som hekker her på denne delen av moloen. Videre er også selve Munkholmen arena for en rekke hekkende arter i mindre antall. Eksempelvis stokkand, ærfugl, kvinand (et hekkefunn), teist (6 par), tjeld (3-4 par), fiskemåke (2-4 par), skjærpiplerke (min. to par), linerle (1-2 par), kråke (ett par) og bergirisk. Sistnevnte er ikke registret hekkende de senere årene, men ble konstatert hekkende på 1970-tallet. De grunne sjøområdene omkring holmen, samt Holmgrunnene er spesielt viktig for overvintrende sjøfugl. Her dominerer artene sjøorre, ærfugl, havelle, storskarv og teist. Munkholmen har også en spesiell funksjon for overnattende fugl i vinterhalvåret. Hit kommer hundrevis og enkelte ganger mer enn tusen kråker og måker. Blant kråkene er det også i perioden en god del kaie. Blant måkefuglene er det gråmåke og svartbak som dominerer i antall, men både hettemåke og fiskemåke opptrer også i nevneverdig antall utenfor hekketiden. I perioden 2008 til 2012 var det en relativ stor sjøfuglkoloni ytterst på moloen, hvor hettemåke dominerte i antall. På det meste hekket i overkant av 200 par (2011). Både makrellterne og rødnebbterne har hekket i nevneverdig antall i mange år (i alle fall årene 2005-2012). På det meste er det registret 70 voksne og 20+ unger (3. aug. 2005) og min. 30 rugende individ (26. juni 2009). Mer fåtallige arter i kolonien er ærfugl opp til ti rugede og fiskemåke (2-3 par).

Område (spesielt lykter, staker og ytre del av molo) er spesielt viktig raste- og overnattingsplass for storskarv. Her opptrer de i nevneverdig antall fra august til april. Noen få er også observert i sommermånedene. Vanligvis raster det mellom 15 og 30 skarv på lokaliteten, men maksimumsnotering er 85 individ 10. januar 2009.

Hvis de foreliggende forslag om å bygge «Munkholmlaguna fugleområde» blir realisert, vil denne lokaliteten klart bli Trondheimsfjordens viktigste sjøfuglkoloni.

De samlede viltverdiene differensieres til vekt 2 på selve Munkholmen og vekt 4 på ytre del av moloen inkl. Holmgrunnan. Vektingen på selve holmen knyttes til kommunenes eneste koloni av teist, viktig vintertilholdssted for fjæreplytt, trolig kommunens eneste hekkeplass for skjærpiplerke, samt viktig overnattingsplass for kråke- og måkefugl. Den aller ytterste del av moloen vektes høyere og da med utgangspunkt i lokalitetens betydning for hekkende sjøfugl. Videre får Holmgrunna samme vekt for områdets viktig funksjon som overvintringsområde for sjøfugl og da primært for sjøorre, ærfugl og havelle.

Tabell 16. Viltverdier på Munkholmen og Holmgrunna. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Stokkand	Hekkeområde	Hekker fåtallig (1-2 par).	vår, sommer	1
Gressender	Beiteområde	Stokkand opptre til alle årstider, selv om den opptre mest tallrik her på vårvinteren. Videre foreligger noen få observasjoner av stjørtand og brunnakke.	vinter, vår	1
Ærfugl	Yngleområde	Noen få par hekker og da primært ytterst på moloen. En av svært få hekkeplasser for arten i kommunen.	vår, sommer	3
Dykkender	Beiteområde	Ærfugl, sjørre og havelle er vanlig overvintrende. Til tider / enkelte år opptre disse i store antall.	vinter	4
Smålom	Beiteområde	Opptre fåtallig næringsssøkende på Holmgrunna under vårtrekket i april og mai, samt i august.	vår, høst	2
Storskarv	Rasteområde	Opptre til alle årstider, men klart mest tallrik i vinterhalvåret. Stakene og lykta er spesielt viktige hvile- og overnattingsplass for arten	vinter, høst, vår	2
Storskarv	Beiteområde	Gjør næringsssøk i de grunne sjøområdene ved holmen og på Holmgrunna.	vinter, høst, vår	2
Tjeld	Yngleområde	Tre til fire par hekker årlig.	vår, sommer	1
Fjæreplytt	Beite- og rasteområde	En av kommunenes aller viktigste overvintringslokaliteter for arten. I de senere årene er antallet mer beskjedent (15-30 ind.). Maksimumsnotering: 32 ind. 22.3.2012	vinter	3
Vadere	Beite- og rasteområde	En rekke vadefuglarter (15 arter) er registret i området (jf. tab. 16). De fleste har kortere opphold med beite og hvile under trekketidene vår og høst.	vår, høst	3
Hettemåke	Yngleområde	Ytre del av moloen har i en årrekke vært kommunens eneste hekkeplass for arten. Ingen hekking i 2013 og 2014.	vår, sommer	3
Fiskemåke	Yngleområde	2-3 par hekker.	vår, sommer	2
Måkerfugl	Beite- og rasteområde	Blant måkefuglene er det gråmåke og svartbak som dominerer i antall året sett under ett, men både hettemåke og fiskemåke opptre også i nevneverdig antall utenfor hekketiden.	hele året	3
Makrellterne	Yngleområde	Ytre del av moloen har i mange år vært en svært viktig lokalitet for hekkende makrellterne. På det meste er 70 voksne og min. 20 unger observert (3. aug. 2005).	vår, sommer	4
Rødnebbterne	Yngleområde	Ytre del av moloen har i mange år vært	vår, sommer	3

		kommunenenes viktigste lokalitet for hekkende rødnebbterne. På det meste er 30 rugende individ observert (26. juni 2009) og den 2. juni 2012 ble i overkant av 100 individ observert.		
Teist	Yngleområde	En av svært få hekkeplasser for arten i Trondheimsfjorden. Her hekker 6-7 par. De fleste hekker i bergsprekker og under steiner på selve holmen og i starten av moloen. Arten har for øvrig tilhold ved lokaliteten hele året.	vår, sommer	3
Skjærpiplerke	Yngleområde	Ett til tre par hekker. Senere år er par registret. Dette er den mest stabile hekkeplass for arten i kommunen.	sommer	2
Spurvefugl	Yngleområde	Noen svært få arter spurvefugl hekker på holmen. Vanligvis hekker 1-2 par linerle, 2 par skjærpiplerke, ett par kråke. Trolig hekker også grønnfink enkelt år her. Bergirisk er ikke funnet hekkende de senere år, men den ble konstatert hekkende på 1970-tallet.	vår, sommer	2

Tabell 17. Forekomst vannfugl på Munkholmen hentet fra Artsobservasjoner.no pr. 27.03.14.
Arter med uthevet skrift, kan regnes som karakterarter for lokaliteten.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Sangsvane			X										1
2	Kortnebbgås				X									1
3	Grågås				X									1
4	Brunnakke				X					X				2
5	Stokkand			X	X	X	X							4
6	Stjertand				X	X								2
7	Ærfugl	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
8	Praktærfugl		X	X										2
9	Havelle	X	X	X	X	X					X	X	X	8
10	Svartand			X		X						X		3
11	Sjørre	X	X	X	X	X					X	X	X	8
12	Kvinand			X			X							2
13	Siland	X		X	X	X	X		X					6
14	Smålom				X	X			X					3
15	Storskarv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
16	Toppskarv											X		1
17	Gråhegre		X	X	X	X	X		X			X		7
18	Tjeld			X	X	X	X		X	X				6
19	Sandlo						X	X	X	X				4
20	Vipe								X					1
21	Polarsnipe								X	X				2
22	Tundrasnipe							X						1
23	Fjæreplytt	X		X	X	X			X		X	X	X	8
24	Myrsnipe								X	X				2
25	Brushane								X		X			2
26	Lappspove								X					1
27	Småspove					X	X	X						3
28	Storspove				X	X								2
29	Sotsnipe								X					1
30	Rødstilk					X		X	X	X				4
31	Strandsnipe						X	X	X	X				4
32	Steinvender					X			X					2
33	Polarjo							X						1
34	Tyvjo					X	X	X	X					4
35	Fjelljo					X								1
36	Svartehavsmåke					X								1
37	Dvergmåke		X				X							2
38	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
39	Fiskemåke		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	10
40	Sildemåke					X	X	X	X					4
41	Gråmåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
42	Grønlandsmåke			X	X							X		3
43	Polarmåke		X	X										2
44	Svartbak	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
45	Krykkje												X	1
46	Makrellterne					X	X	X	X					4
47	Rødnebbterne					X	X	X	X					4
48	Lomvi		X										X	2
49	Alke	X											X	2
50	Teist	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	11
	VANNFUGL	11	14	20	21	27	20	17	26	13	10	14	13	206

Fortsettelse tabell 17. Forekomst vannfugl på Munkholmen hentet fra Artsobservasjoner.no pr. 27.03.2014

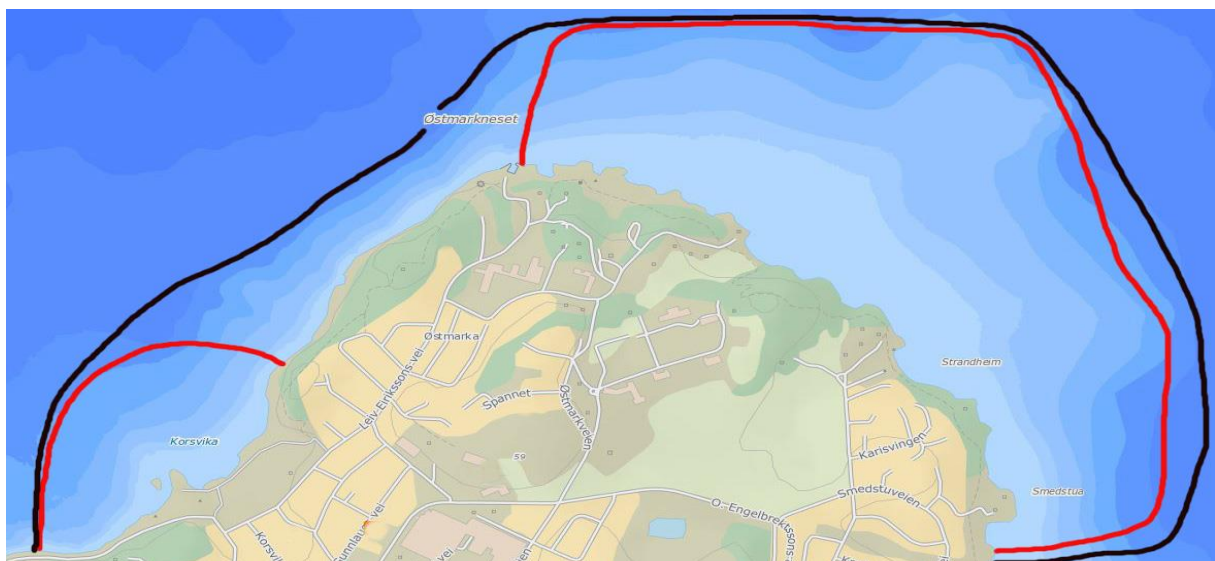
Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
51	Havørn	X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	10
52	Hønsenhauk	X							X					2
53	Vandrefalk								X	X				2
54	Bydue					X	X		X	X				4
55	Jordugle				X	X								2
56	Tårnseiler						X	X						2
57	Sanglerke				X									1
58	Låvesvale				X	X								2
59	Heipiplerke				X									1
60	Skjærpiplerke	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	10
61	Gulerle								X					1
62	Linerle				X	X	X		X	X				5
63	Rødstrupe								X					1
64	Steinskvett					X			X	X				3
65	Møller									X				1
66	Gransanger				X	X			X					3
67	Løvsanger								X					1
68	Kaie											X		1
69	Kornkråke									X		X		2
70	Kråke	X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	10
71	Ravn								X			X		2
72	Stær			X										1
73	Gråspurv						X	X						2
74	Bokfink				X									1
75	Bjørkefink								X					1
76	Grønnfink	X		X	X						X	X		5
77	Grønnsisik				X									1
78	Bergirisk				X		X							2
79	Snøspurv										X			1
	Årsdiversitets sum	16	16	25	34	35	28	20	40	21	15	20	16	286 Poeng

507 Sjøområdet utenfor Lade fra Korsvika til Fagerheim.

I dette viltområdet er Korsvika og strekningen fra Østmarkneset til Fagerheim som skiller seg ut som de viktigste partiene for vannfugl. I Korsvika er det en beskjeden gruntvannssone og strand, men området er allikevel nokså rikt på vannfugl og da spesielt måkefugl hele året, samt dykkender og da primært ærfugl i vinterhalvåret. For strekningen Østmarkneset til Fagerheim, er den mest svaberg og nesten ingen fjæresone med unntak av Ringve- og Fagerheimsbukta som begge har noen meter strand og fjære. Dette gjør at det er beskjedne viltverdier knyttet til strandlinja, også som følge av at det er stor menneskelig trafikk her. Derimot er det grunne sjøområdet som er på det mektigste utenfor Fagerheim av vesentlig høyere betydning for vannfugl og utgjør således tyngden i viltvekta for dette område.

Det foreligger relativt beskjedent datagrunnlag fra dette område. I Artsobservasjoner.no er det logget 971 observasjoner av fugl i Korsvika pr. 11. april 2014. Disse er fordelt på 86 arter, hvorav 35 arter vannfugl. Liten variasjon i naturtypen gjenspeiles i et artsutvalget på denne lokaliteten. Videre er det logget 409 observasjoner fra Djupvika og 983 observasjoner fra Fagerheimsbukta (pr. 14. mai 2014). Begge disse lokalitetene har relativt beskjeden diversitet på vannfugl, men har allikevel nevneverdige kvaliteter og da spesielt som næringsøksområde for vannfugl i vinterhalvåret. I tilknytning til det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, er det gjennomført 29 tellinger av vannfugl på strekningen fra Ladehammeren til og med Devlebukta i januar/februar fra 1978 (perioden 1979-1983 er ikke innlemmet). Således foreligger en lang tidsserie over tilhold av vannfugl på denne strekningen. Noen av nøkkelveidene fra disse tellingene er gjengitt i tabell 18.

Viltverdiene i dette område ligger i stor grad i viltvektklasse 2 og 3. Forekomsten av vannfugl i de grunne sjøområdene i vinterhalvåret med vekt på artene ærfugl, sjøorre og havelle, utgjør den viktigste viltvekten. Øvrige relativt tallrike og nevneverdige vannfugl er: stökkand, kvinand, siland og hettemåke.

Figur 8. Forslag til avgrensning til de marine viltområdene på Lade. Innenfor rød grense, er samlet vekt 3, mens øvrig del av området har vekt 2.

Tabell 18. Nøkkelverdier knyttet til 29 tellinger av vannfugl på strekningen fra Ladehammeren til og med Devlebukta i januar/februar fra 1978 (perioden 1979-1983 er ikke innlemmet). Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Antall stormåker (gråmåke og svartbak) er noe høyere enn verdiene som fremgår i denne tabellen, siden syv av årene er det ikke skilt på art hos ungfugl hos disse artene. Selv om fjæreplytt er registrert bare en gang i perioden, så vet man at denne arten opptrer langt hyppigere (observasjoner gjort utenfor denne dataserien), siden denne arten er svært lett å overs ved metoden som brukes under disse tellingene. Der det foreligger flere observasjoner av maksimumsantallet, er første og siste dato for observasjonene gjengitt. Gjennomsnittsverdiene tar ikke hensyn til eventuelle år hvor arten ikke er registrert. Arter som er gjengitt med uthevet skrift, er de som har nevneverdig tilhold i området. Frekvens gjengir antall år arten er registrert. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, S.-H. Lorentsen pers. medd.).

Art	Maximumsverdi	Dato I	Dato II	Gjennomsnitt	Frekvens (1-29)
Smålom	2	06.02.2011		1	6
Storlom	2	03.02.2007		x	2
Storskarv	9	07.02.1988		3	21
Gråhegre	3	06.02.2005		2	5
Stokkand	151	19.01.1985		32	23
Kvinand	64	21.01.1984		17	19
Toppand	1	16.01.1994		x	1
Havelle	66	16.01.1994		21	28
Ærfugl	413	29.01.1995		161	28
Svartand	1	04.02.2001	03.02.2007	x	2
Sjørørre	49	10.02.1996		16	28
Laksand	1	04.02.2001		x	1
Siland	42	10.02.1996		7	22
Fjæreplytt	4	31.01.1993		x	1
Fiskemåke	8	21.01.1990		3	8
Hettemåke	41	03.02.2007		8	14
Gråmåke	141	03.02.1998		54	29
Svartbak	22	29.01.2000		5	25
Grønlandsmåke	1	03.02.2007		x	1
Alke	6	03.02.1998		x	1
Lomvi	1	01.02.1986	06.02.2005	x	4
Teist	1	01.02.1986	02.02.2013	x	4

Tabell 19. Viltverdier i de marine gruntvannsområdene utenfor Lade. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Stokkand	Beite- og rasteområde	Vanlig forekommende og da fortrinnsvis i vinterhalvåret. Korsvika er det klart viktigste tilholdsstedet på strekningen. Maksimumsnotering for området er 151 den 19. januar 1985.	vinter	2
Dykkender	Beiteområde	Flere arter dykkender er vanlig i dette området i vinterhalvåret. Maksimumsverdier er oppgitt i parentes: ærfugl (413), kvinand (64), sjøorre (49), havelle (66) og siland (42). Vesentlig del av viltvekta knytter seg til artene sjøorre, havelle og ærfugl.	vår, høst, sommer vinter	3
Fjæreplytt	Beiteområde	Opptrer fåtallig næringssøkende i strandsonen og på svaberg hovedsakelig i perioden november til mars. Forekomsten synes å ha avtatt siden 1970-tallet.	vinter	2
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Sjøområdet utenfor Korsvika er særlig viktig beite- og rasteområde for måkefugl. Maksimumsverdier: Hettemåke (300), fiskemåke (175), gråmåke (475), svartbak (22) og krykkje (5). Videre er mer sjeldne arter som dvergmåke, grønlandsmåke og polarmåke observert enkeltvis.	hele året	3
Oter	Beiteområde	Fast tilhold året rundt.	hele året	2
Nise	Beiteområde	Opptrer fåtallig til alle årstider.	hele året	2

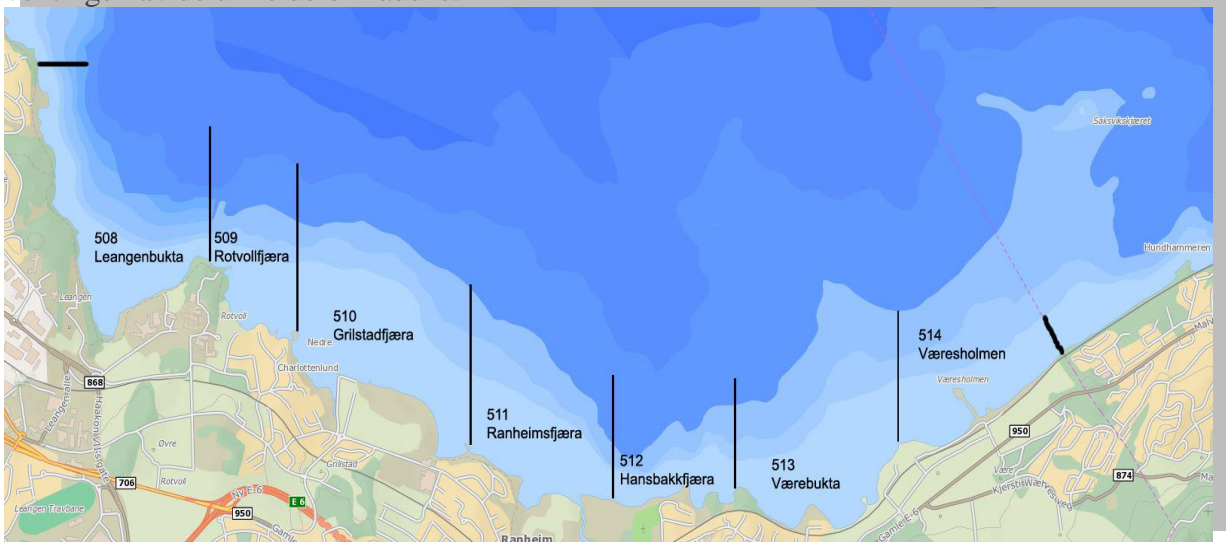
Tabell 20. Maksimumsverdier og status for vannfugl i Korsvika som en del av viltområdet 507. Disse verdiene er hentet fra Artsobservasjoner.no.

	Art	Maksimumsnotering	Kjerneperiode / kommentar		Art	Maksimumsnotering	Kjerneperiode / kommentar
1	Brunnakke	2 (03.02.2008)	sjelden gjest	18	Vipe	2 (31.03.2011)	sjelden gjest
2	Krikkand	2 (03.02.2008)	sjelden gjest	19	Fjæreplytt	3 (28.01.2014)	nov.-mar.
3	Stokkand	32 (26.02.2014)	nov.-mar.	20	Småspove	1 (19.8.2010)	sjelden gjest
4	Ærfugl	250 (30.12.2010)	nov.-mar.	21	Rødstilk	3 (1.1.2014)	fåtallig gjest
5	Praktærfugl	1 (15.02.1993)	sjelden gjest	22	Strandsnipe	1 (flere funn)	fåtallig gjest
6	Havelle	34 (03.02.2008)	des-mar.	23	Dvergmåke	1 (flere funn)	sjelden gjest
7	Svartand	2 (14.10.2012)	uregelmessig	24	Hettemåke	300 (15.04.2014)	hele året
8	Sjøorre	30 (03.01.2012)	vinter	25	Fiskemåke	175 (15.04.2014)	hele året
9	Kvinand	6 (27.11.2011)	nov.-mar.	26	Sildemåke	16 (19.8.2012)	april-august
10	Siland	6 (01.05.2010)	jan.-apr.	27	Gråmåke	475 (17.12.2011)	hele året
11	Laksand	1 (04.04.2014)	uregelmessig	28	Grønlandsmåke	1 (flere funn)	nov.-mar.
12	Smålom	1 (flere funn)	vinter	29	Polarmåke	1 (flere funn)	nov.-mar.
13	Gulnebbblom	1 (12.02.2005)	sjelden gjest	30	Svartbak	11 (29.10.2011)	hele året
14	Storskarv	5 (flere funn)	vinter	31	Krykkje	2 (9.12.2013)	vinter
15	Gråhegre	1 (flere funn)	vinter	32	Alke	7 (4.12.2011)	vinter
16	Tjeld	4 (09.04.2012)	mar.-aug.	33	Teist	1 (flere funn)	hele året
17	Sandlo	1 (12.08.2010)	uregelmessig				

Kortnebbgås er også registret ved lokaliteten, men er ikke innlemmet, siden disse trekker over relativt vanlig under vårtrekket.

508-514 Marine våtmarksområder fra Leangenbukta til kommunegrensa til Malvik.

De ornitologiske kvalitetene i de marine gruntvannsområdene øst for Ladehalvøya til kommunegrensa til Malvik, ble undersøkt ved ukentlige totaltelling av all vannfugl i 2009. Strekingen ble differensiert i syv delområder og resultatene er beskrevet i rapport utgitt ved NTNU Vitenskapsmuseet med tittel «Ornitologisk status for de marine våtmarkslokalitetene øst for Ladehalvøya i Trondheim kommune 2009» (Bangjord og Thingstad 2011). Viltverdiene knyttet opp mot vannfugl baserer seg således på materialet fra et enkelt kalenderår (2009). Dette notatet omhandler registreringer av fugl gjennom mange år, differensiert på de samme delområdene. På tross av et betydelig større datagrunnlag, har det ikke gitt noen endring på vektingen av de enkelte delområdene. Hvert av delområdene omtales særskilt med henvisninger til registrerte forekomster (gjengitt som nøkkelderier i tabeller). For en stor andel av vannfuglene som har tilhold ute i de grunne sjøområdene, er det glidende overganger mellom de ulike forekomster/kjerneområder som berører grenseområdet mellom de ulike delområdene. Derimot er viltkvalitetene knyttet til vannfugl i tidevannssonene i de enkelte delområde, langt med presise og er således mer tungtveiende i vektingen av de ulike delområdene.

Figur 9. Illustrerer de grunne sjøområdene mellom Lade og kommunegrensa til Malvik. Grensen mellom hvert delområde (brukt iht. datasett i dette notatet), er gjengitt med sorte streker.

Tabell 21. Nøkkelderier knyttet til forekomst av fugl i/ved de marine viltområdene øst for Lade. Områdene er listet i geografisk rekkefølge fra vest mot øst. Diversitetsindeks er regnet ut fra et poeng pr. art pr. kalendermåned. Dvs. maksimum 12 poeng pr. art.

Område	Antall arter vannfugl	Diversitetsindex vannfugl	Totalt antall arter fugl	Diversitetsindex fugl	Totalt antall observasjoner i artsobservasjoner.no
Leangenbukta	83	479	182	1129	36 498
Rotvollfjæra	44	208	102	534	2 405
Grilstadfjæra	81	454	160	922	14 397
Ranheimsfjæra	65	375	130	681	6 090
Hansbakkfjæra	37	182	73	341	1 330
Værebukta	63	315	124	607	4 470
Væresholmen	42	194	77	543	1 508

Tabell 22. Nøkkelverdier knyttet til 28 tellinger av vannfugl på strekningen fra og med Leangenbukta til og med Ranheimsfjæra i januar/februar fra 1978 (perioden 1979-1983 er ikke innlemmet). Tellesonen er ikke sammenfallende med viltsonene på respektive strekning, men verdiene gir et relativt godt bilde på forekomst av vannfugl midtvinters på strekningen. Verdier for den østligste delen av dette grunne sjøområdet, er gjengitt i tabell x. Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Antall stormåker (gråmåke og svartbak) er noe høyere enn verdiene som fremgår i denne tabellen, siden 11 av årene er det ikke skilt på art hos ungfugl hos disse artene. Der det foreligger flere observasjoner av maksimumsantallet, er første og siste dato for observasjonene gjengitt. Gjennomsnittsverdiene tar ikke hensyn til eventuelle år hvor arten ikke er registrert. Arter som er gjengitt med uthevet skrift, er de som har nevneverdig tilhold i området. Frekvens gjengir antall år arten er registrert. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, S.-H. Lorentsen pers. medd.).

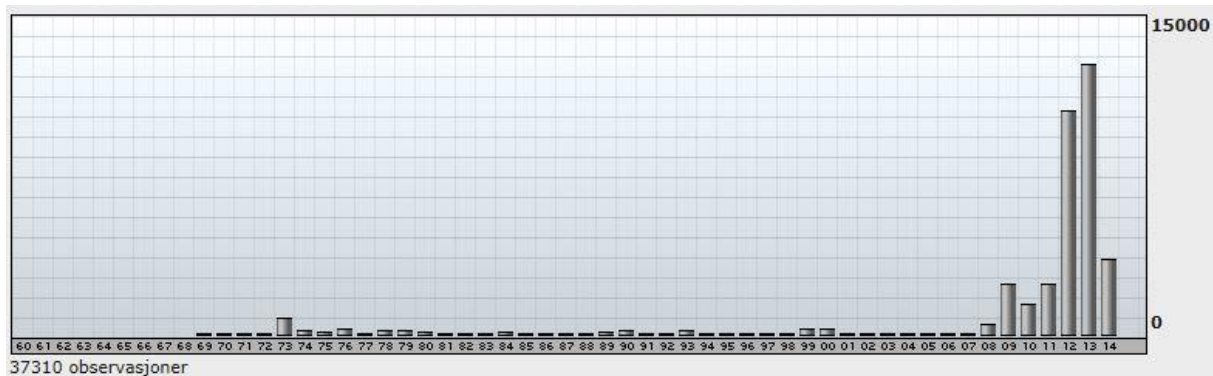
Art	Maximumsverdi	Dato I	Dato II	Gjennomsnitt	Frekvens (1-28)
Smålom	6	02.02.2013		3	14
Storlom	1	02.02.2013		x	1
Gulnebbblom	1	04.02.1978		x	1
Islom/gulnebbblom	1	30.01.1988		x	1
Dvergdykker	1	16.01.1994		x	1
Horndykker	5	06.02.2010		3	4
Gråstrupedykker	2	11.02.2006		x	3
Storskarv	26	30.01.1988		4	20
Gråhegre	10	19.01.1985	12.02.2005	4	21
Kanadagås	3	08.02.2000		x	1
Stokkand	351	30.01.1988		136	27
Krikkand	13	08.02.2004		6	12
Stjertand	1	01.02.1986	07.02.1999	x	3
Brunnakke	1	04.02.1978	07.02.1999	x	3
Kvinand	166	04.02.1978		47	28
Toppand	25	08.02.2004		6	10
Bergand	1	04.02.1978	27.01.1991	x	3
Havelle	134	30.01.1988		24	27
Ærfugl	654	01.02.1992		266	28
Svartand	5	27.01.1991	31.01.1993	3	7
Sjørørre	43	21.01.1990		19	27
Stellerand	1	21.01.1984	19.01.1985	x	2
Siland	37	28.01.1996		11	27
Tjeld	6	30.01.1988		2	4
Fjæreplytt	75	30.01.1988		x	2
Myrsnipe	14	04.02.1978		x	1
Kvartbekkasin	1	21.01.1984		x	1
Fiskemåke	30	30.01.1988		12	10
Hettemåke	165	04.02.1978		36	17
Gråmåke	86	01.02.1997		35	23
Svartbak	14	04.02.1978		4	19
Polarmåke	1	19.01.1985		x	1
Grønlandsmåke	1	04.02.1978	19.01.1985	x	2
Alke	6	21.01.1984		3	5
Teist	4	04.02.1978		2	9
Lomvi	1	21.01.1984	06.02.2010	x	2

508 Leangenbukta

Dette viltområde er et av svært få intakte fjærområder i kommunen. Område har sin klare avgrensning i øst på Rotvollneset. I vest regnes selve Leangenbukta fram til odden mot Devlebukta. Derimot strekker viltområdet seg i det grunne sjøområde fram til Smedstua på Fagerheim.

Det foreligger et betydelig datagrunnlag over forekomst av fugl i dette området tilbake til midten på 1960-tallet. Det er gjort flere publikasjoner som presenterer forekomsten av fugl i dette område. Størkersen (1984) presenterer i Trøndersk natur, supplement nr. 1-1984 en samleoversikt av fuglelivet i perioden 1965 til 1982. Videre ble det gjennomført ukentlige tellinger i området i 2009 som er presentert i en rapport som omhandler vannfuglkvalitetene på strekningen Leangenbukta til kommunegrensen mot Malvik (Bangjord og Thingstad 2011). Selv om forekomstene av vannfugl generelt er lavere i dag til sammenligning med verdier fra 1970-tallet, har området fortsatt betydelige kvaliteter som leveområde for fugl og da spesielt vannfugl (tabell 24).

I dag er det viktigste oppslagsverket for fuglelivet i Leangenbukta å finne i Artsobservasjoner.no. Her er det lagt inn 37 310 observasjoner av fugl i perioden 1968 til 18. mai 2014 (figur 10). Kildematerialet til vurderingen av områdets vekt er hentet fra ovenfor stående nevnte kilder.

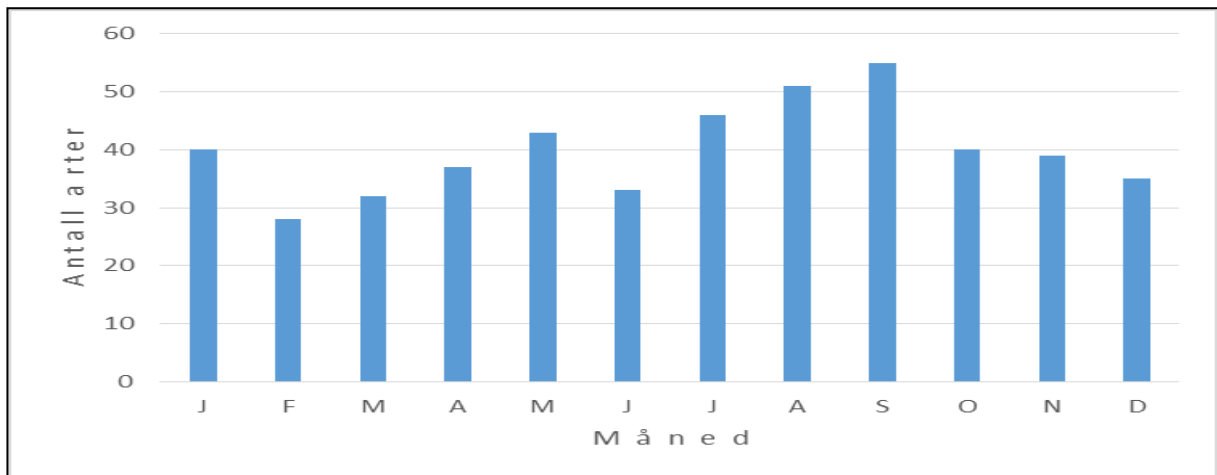
Figur 10. Antall observasjoner av fugl fordelt på år (pr. 18.05.2014). I 2013 var det innrapportert 12 857 observasjoner av fugl i Leangenbukta (artsobservasjoner.no). Dette området er klart et av kommunens viktigste referanseområder for å lese endringer i forekomst hos fugl i et marint våtmarksområde og da spesielt med tanke på at det finnes en helt spesiell lang tidsserie. Innlegging av eksisterende data tilbake til 1965, bør således tilføres basen, slik at denne verdifulle dataserien kan komme til nytte i fremtiden.

Leangenbukta er et svært viktig viltområde året rundt. Området har flere viktige funksjoner og da fortrinnsvis som leveområde for vannfugl i fjære- og gruntvannsdelen (inklusive Leangenbekken og strandeng/sumpområde rett NØ av bekkeutløpet. Tilgrensede arealene med kulturmark og variert skogbilde. I dette arealet er forekomsten av andre artsgrupper (fortrinnsvis spurvefugl) også nevneverdig.

De ornitologiske kvalitetene knytter seg til det rike artsmangfoldet med 182 registrerte arter, hvorav hele 83 forskjellige arter vannfugl (jf. tabell 25). Dette høye antall arter beror på variasjon i fjæretypen (tangfjære ytterst, sandfjære og mudderflater i de mer skjerma indre

deler av fjæra, samt effekten av ferskvann fra Leangenbekken som overrisler fjæra), men også dels på svært god dekning av område i perioder siden midten på 1960-tallet.

Ingen av pattedyrforekomstene i området kvalifiserer til nevneverdig viktig, med unntak av ynglende oter og forekomsten av nise som søker næring i store deler av året i sjøområdet utenfor Leangenbukta.

Figur 11. Antall ulike arter vannfugl som er registret pr. måned (artsobservasjoner.no). Høyest antall arter vannfugl opptrer i trekketidene vår (mai) og høst (juli-september). Lavt antall arter i juni, kan dels også skyldes dårligere dekningsgrad denne kalendermåneden.

Endringer i forekomst av vannfugl i Leangenbukta over tid.

Leangenbukta har fortsatt betydelige kvaliteter som funksjonsområde for fugl og da spesielt vannfugl til alle årstider. På tross av ingen inngrep i sjøarealene i området, er det i løpet av de siste 30 årene et minkende tilholdet av ender i vinterhalvåret. Dette skyldes trolig i mindre grad lokale forhold. Samlet sett har bestandene av enkeltarter og grupper av vannfugler hatt en regional og global tilbakegang. Dette gjør at område er spesielt verdifullt som leveområde for arter og bestander som er og har vært i tilbakegang. I tabell 24 er et utvalg vannfuglarter opplistet med maksimumsverdier (dvs. høyeste observerte antall i perioden). Vannfuglarter som er utelatt fra oppstillingen, er arter som er sjeldne i området eller som normalt har tilhold langt ute på fjorden utenfor Leangenbukta (gjelder f. eks. alkefugl og joer). Den samlede forekomsten av ender og vadere har hatt en betydelig nedgang, selv om det ikke gjelder enkelte arter. Arter med nevneverdig positiv utvikling er smålom, storskarv og rødstilk. Oppstilling av maksimumsverdier kan for enkelte arter gi et upresist bilde av områdets betydning for arten.

Den samlede viltverdiene for området vektes til 4. Forekomsten av vannfugl fjæra og i de grunne sjøområdene utenfor til alle årstider, utgjør tyngden i vektingen. Spesielt tungt veier forekomsten av vadere i trekktiden og sjøfugl i vinterhalvåret, samt det spesielt rike artsutvalget med vannfugl (83 arter vannfugl). Området er tilnærmet urørt og er et av de aller viktigste referanseområdene for fugl i kommunen, hvor det finnes data tilbake til midten på 1960-tallet.

Tabell 23. Viltverdier i Leangenbukta. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Gressender	Beite- og rasteområde	Syv arter registret. Hovedsakelig stokkand og krikkand har tilhold her til alle årtider, samt at brunnakke opptrer relativt regulært i april-juli, samt i sept.-okt. Videre er både knekkand, skjeand og stjertand registrert fåtallig og uregelmessig.	Hele året	3
Stokkand	Hekkeområde	To til tre par gjør hekkforsøk årlig og er spesielt knyttet til Leangenbekken. Mislykkede hekkinger er vanlig.	Vår, sommer	1
Dykkender	Beite- og rasteområde	13 arter er registrert. Viktig tilholdssted for dykkender som ærfugl, havelle, sjøorre, kvinand og siland. Disse opptrer til alle årstider, men mest regulær og tallrik i vinterhalvåret. Mer uregelmessig opptrer svartand, toppand og bergand. Mer sjeldne dykkender er også registret (taffeland, brilleand, praktærfugl og stellerand).	Hele året	3
Ærfugl	Hekkeområde	Noen få par hekker solitært her eller i tilstøtende område. Noen ungekull har vanligvis tilhold her gjennom sommeren.	Vår, sommer	2
Lommer	Beite- og rasteområde	Fire arter registret. Smålom opptrer til alle årstider og i perioder i nevneverdige høye antall og da spesielt i april-midten av mai og fra midten av august til midten av september. Maksimumsnotering: 35 individ den 1.4.2012.	Hele året	3
Dykkere	Beite- og rasteområde	Fire arter registret. Horndykker opptrer til alle årstider i beskjeden antall, men klart hyppigst i mars-tidlig april og første halvdel av september.	Hele året	2
Vadere	Beite- og rasteområde	28 arter registret. Nøkkelarter: tjeld (63), sandlo (41), vipe (147), myrsnipe (101), storspove (25), rødstilk (98), gluttsnipe (5) og strandsnipe (20). En rekke andre vaderarter opptrer årlig (inklusive flere arktiske arter), men i mer beskjedent antall. Maksimumsnotering er gjengitt i parentes. Det er noe mindre volum på vadefuglforekomsten siste 10 årene til sammenligning med 1970-tallet. Dette kan skyldes artsgruppens generelle tilbakegang og/eller at menneskelig trafikk i området har økt etter at Ladestien ble anlagt.	vår, sommer, høst	4
Tjeld	Yngleområde	To til tre par hekker årlig i området	sommer	1
Måkefugl	Beite- og rasteområde	13 arter registret, hvorav to arter joer, ni arter måker og to arter terner. Nøkkelarter: gråmåke, svartbak, hettemåke, fiskemåke og makrellterne	Hele året	3
Alkefugl	Beiteområde	Fem arter registret. Teist opptrer fåtallig til alle årstider. Alke kan i perioder opptre i store antall, men da som oftest ute på fjorden utenfor bukta.	Vinter	1
Spurvefugl	Yngleområde	Minst 28 arter spurvefugl hekker årlig i området	vår sommer	2
Oter	Yngelområde	Oter har fast tilhold i området året rundt og et ynglehi er kjent.	Hele året	2
Nise	Beiteområde	Er i perioder vanlig i mindre antall i bukta, men mest hyppig lengere utpå fjorden.	Hele året	2

Tabell 24. Maksimumsverdier av et utvalg vannfuglarter (nøkkelartene, samt alle arter vadere) differensiert på to 10-årsperioder. Verdiene fra perioden 1972-1982 er hentet fra Størkersen (1984) og verdiene fra 2003-2013 er hentet fra Artsobservasjoner.no. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	1972-1982	2003-2013	Art	1972-1982	2003-2013
Gravand	25	4	Tjeld	63	42
Brunnakke	25	6	Sandlo	31	41
Krikkand	15	21	Heilo	11	2
Stokkand	390	78	Tundralo	25	8
Toppand	10	4	Vipe	147	117
Bergand	32	1	Polarsnipe	35	4
Ærfugl	510	147	Sandløper	4	0
Havelle	46	35	Dvergsnipe	15	11
Svartand	34	29	Temmincksnipe	1	1
Sjørorre	30	20	Tundrasnipe	3	4
Kvinand	80	27	Fjæreplytt	20	0
Siland	20	15	Myrsnipe	101	19
ENDER	1217	387	Fjellmyrløper	1	1
Smålom	10	35	Brushane	60	4
Storlom	5	2	Kvartbekkasin	2	1
Horndykker	2	4	Enkeltbekkasin	16	1
Storskarv	15	71	Rugde	2	0
Gråhegre	10	12	Svarthalespove	0	1
Div.vannfugl	42	124	Lappspove	20	6
Hettemåke	250	80	Småspove	5	3
Fiskemåke	500	600	Storspove	25	9
Sildemåke	69	26	Sotsnipe	3	1
Gråmåke	234	250	Rødstilk	35	98
Svartbak	155	39	Gluttsnipe	4	5
Makrellterne	26	31	Skogsnipe	0	3
Rødnebbterne	5	11	Grønnstilk	1	2
MÅKEFUGL	1239	1037	Strandsnipe	20	13
Teist	3	2	Steinvender	1	0
TOTALT	3152	1947	VADERE	651	397

Tabell 25. Forekomst vannfugl i Leangenbukta fra faktiske registreringer (pr.09.04.14, artsobservasjoner.no). Arter som er registrert i bare en el. to kalendermåneder, er liste under tabellen. Disse er medregnet i måneds- og årssum.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Sangsvane	X	X	X	X	X	X					X	X	8
2	Kortnebbgås			X	X	X				X	X	X		6
3	Grågås			X	X				X	X		X		5
4	Kanadagås	X	X		X									3
5	Gravand			X	X		X	X	X	X	X	X		8
6	Brunnakke				X		X	X		X	X			5
8	Krikkand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
9	Stokkand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
10	Stjertand						X			X	X	X		4
14	Toppand	X		X			X	X	X	X		X	X	7
15	Bergand	X	X	X			X	X		X	X	X	X	9
16	Ærfugl	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
17	Praktærfugl								X		X	X		3
19	Havelle	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
20	Svartand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
22	Sjørre	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	11
23	Kvinand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
24	Siland	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
25	Laksand	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	9
26	Smålom	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
27	Storlom	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
28	Islom	X								X		X	X	3
29	Gulnebbblom	X			X							X		3
30	Dvergdykker	X										X	X	3
31	Toppdykker	X	X	X								X	X	5
32	Gråstrupedykker	X	X	X						X	X		X	6
33	Horndykker	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	10
34	Storskarv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	11
35	Gråhegre	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
39	Tjeld	X		X	X	X	X	X	X	X	X			9
40	Sandlo			X	X	X	X	X	X	X	X			8
41	Heilo					X			X	X	X			4
42	Tundralo					X		X	X	X	X			5
43	Vipe	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		10
44	Polarsnipe							X	X	X	X			4
47	Temmincksnipe							X	X	X				3
48	Tundrasnipe							X	X	X				3
49	Fjæreplytt	X								X		X	X	4
50	Myrsnipe					X		X	X	X	X	X		6
52	Brushane						X	X	X	X				4
53	Kvartbekkasin	X	X							X				3
54	Enkeltbekkasin	X	X						X	X	X			5
57	Lappspove				X	X	X	X	X	X	X			6
58	Småspove					X	X	X	X					4
59	Storspove				X	X	X	X	X	X				6
60	Sotsnipe					X	X	X	X	X				4
61	Rødstilk				X	X	X	X	X	X				6
62	Gluttsnipe				X	X	X	X	X					5
63	Skogsnipe					X		X	X					3
65	Strandsnipe					X		X	X	X				4
67	Tyvjo					X	X	X	X					4
68	Fjelljo					X	X	X	X					4
70	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
71	Fiskemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
72	Sildemåke				X	X	X	X	X	X	X			7
73	Gråmåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
74	Grønlandsmåke	X	X	X	X	X						X	X	6
75	Polarmåke	X	X										X	3
76	Svartbak	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
77	Krykkje			X							X	X	X	4
78	Makrellterne					X	X	X	X	X				5
79	Rødnebbterne					X	X	X	X	X				5
80	Lomvi	X								X	X	X	X	5
81	Alke	X	X							X	X	X	X	6
82	Teist	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
83	Alkekonge										X	X	X	3
	VANNFUGL	40	28	32	38	43	33	46	51	55	40	39	35	480

7.snadderand (mai+nov.), 11.knekkand (apr.+mai), 12.skjeand (mai+aug.), 13.taffeland (jan.), 18.stellerand (jan.), 21.brilleand (des.), 36.vannrikse (des.), 37.sivhøne (apr.), 38.sothøne (jan.), 45.sandløper (sep.), 46.dvergsnipe (aug.+sep.), 51.fjellmyrløper (aug.+sep.), 55.rugde (okt.), 56.svarthalespove (apr.+mai), 64.grønnstilk (jul.+aug.), 66.steinvender (aug.), 69.dvergmåke (sep.) og 84.lunde (nov.).

Fortsettelse tabell 25. Forekomst øvrige fuglearter i Leangenbukta fra faktiske registreringer (pr.09.04.14, artsobservasjoner.no). Listet etter gjeldende systematikk.

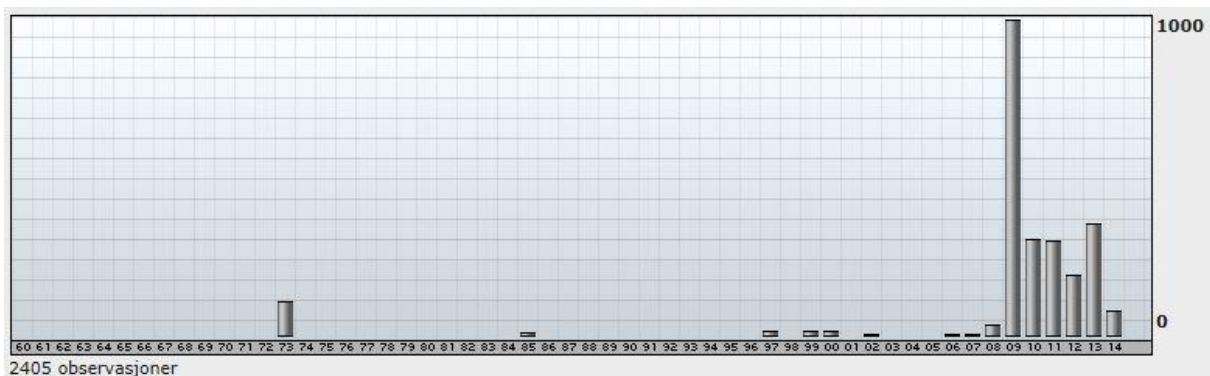
Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
84	Havørn	X	X	X	X			X	X		X	X	X	9
85	Hønehauk	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	10
86	Spurvehauk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
87	Fjellvåk									X				1
88	Kongeørn												X	1
89	Tårnfalk							X	X	X				3
90	Dvergfalk					X			X		X			3
91	Lerkefalk								X					1
92	Jaktfalk	X	X											2
93	Vandrefalk								X	X	X			3
94	Bydue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
95	Skogdue								X					1
96	Ringdue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
97	Tyrkerdue		X	X		X		X		X				5
98	Turteldue									X				1
99	Gjøk					X	X	X						3
100	Hubro												X	1
101	Spurveugle										X			1
102	Hornugle		X										X	2
103	Tårnseiler					X	X	X	X	X				5
104	Gråspett	X		X			X				X	X	X	6
105	Grønnspekk			X					X					2
106	Svartspett									X				1
107	Flaggspekk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
108	Sanglerke					X	X						X	3
109	Sandsvale					X	X		X					3
110	Låvesvale				X	X	X	X	X	X	X			7
111	Taksvale					X	X	X	X	X				5
112	Trepiplerke					X			X	X				3
113	Heipiplerke				X	X	X		X	X	X			6
114	Skjærpiplerke										X			1
115	Gulerle					X		X	X					3
116	Vintererle	X		X					X	X	X		X	6
117	Linerle			X	X	X	X	X	X	X	X			8
118	Sidensvans	X	X	X	X						X	X	X	7
119	Fossefall	X	X	X							X	X	X	6
120	Gjerdessmett	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	10
121	Jernspurv	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X	10
122	Rødstrupe	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
123	Blåstrupe					X		X	X	X				4
124	Rødstjert								X	X				2
125	Buskskvett					X	X	X	X	X				5
126	Steinskvett					X			X	X	X			4
127	Ringtrost				X	X								2
128	Svarttrost	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
129	Gråtrost	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
130	Måltrost				X	X	X	X	X	X	X	X	X	9
131	Rødvingetrost	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	11
132	Sivsanger					X	X	X	X					4
133	Gulsanger					X	X	X						3

Fortsettelse tabell 25. Forekomst av øvrige fuglearter i Leangenbukta fra faktiske registreringer (pr.09.04.14, artsobservasjoner.no). Listet etter gjeldende systematikk.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
134	Møller					X				X				2
135	Tornsanger					X	X	X	X	X				5
136	Hagesanger					X	X	X	X	X				5
137	Munk			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
138	Gulbrynsanger									X				1
139	Gransanger				X	X	X	X	X	X	X	X		8
140	Løvsanger					X	X	X	X	X				5
141	Fuglekonge	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
142	Gråfluesnapper					X	X	X	X					4
143	Svarthvit fluesnapper				X	X	X	X	X					5
144	Stjertmeis	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	11
145	Løvmeis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
146	Granmeis	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	11
147	Toppmeis	X	X	X	X			X		X	X	X	X	9
148	Svartmeis	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
149	Blåmeis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
150	Kjøttmeis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
151	Spettmeis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
152	Trekryper	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
153	Varsler	X	X	X										3
154	Skjære	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
155	Nøttekråke							X	X	X	X	X		5
156	Kaie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
157	Kornkråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
158	Kråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
159	Ravn	X		X	X				X	X	X	X	X	8
160	Stær			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10
161	Gråspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
162	Pilfink	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		10
163	Bokfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
164	Bjørkefink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
165	Grønnefink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
166	Stillits	X	X	X							X	X	X	6
167	Grønnsisik	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
168	Bergirisk			X	X	X				X				4
169	Gråsisik	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
170	Brunsisik		X	X	X				X					4
171	Polarsisik		X	X	X						X			4
172	Båndkorsnebb											X	X	2
173	Grankorsnebb	X	X						X	X	X	X	X	7
174	Furukorsnebb			X										1
175	Rosenfink					X								1
176	Konglebit	X	X								X	X	X	5
177	Dompap	X	X	X	X	X				X	X	X	X	9
178	Kjernebiter				X	X				X				3
179	Lappspurv					X								1
180	Snøspurv				X						X			2
181	Gulspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
182	Sivspurv				X	X	X	X	X	X	X			7
	Månedlig diversitets sum	85	71	83	89	107	84	101	118	121	99	86	85	1129 Poeng

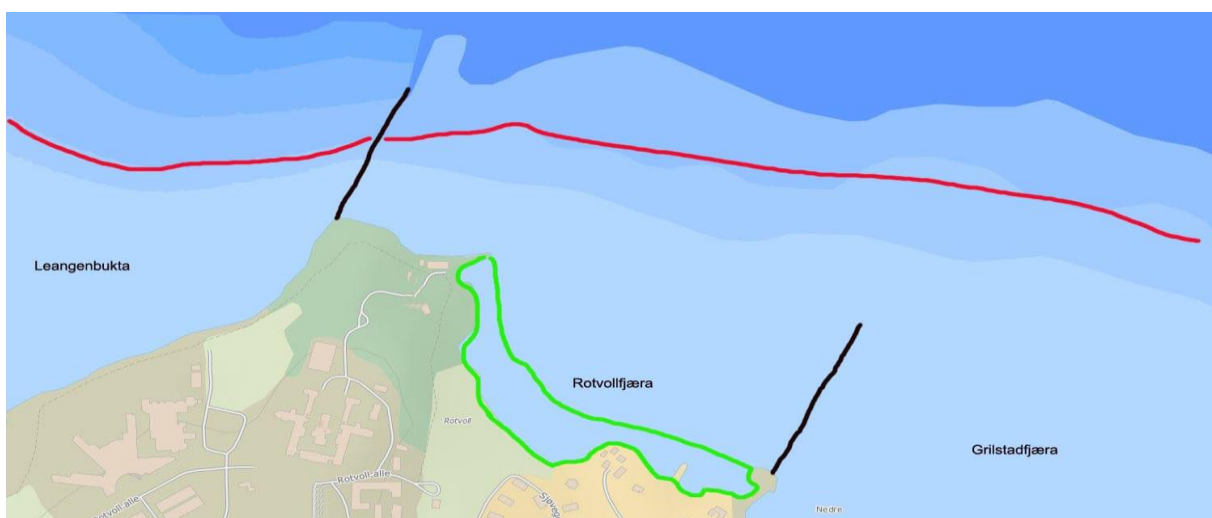
509 Rotvollfjæra

Selve fjæra og strandsonen (indre del av viltområdet) har i dag nokså beskjedne viltverdier. Fjæra er lita og området preges av relativt stor menneskelig trafikk og er et populært friluftsområde. Derimot er det vesentlige forekomster av vannfugl i de grunne sjøområdene utenfor og da i all hovedsak knyttet til vinterhalvåret. Viltverdiene i området ble vurdert i 2009, hvor det ble gjennomført ukentlige tellinger dette året (Bangjord & Thingstad 2011). En oversikt over forekomst av fugl fram til 1984, er gjengitt i Trøndersk natur (Bangjord 1984). Det er totalt registret 131 arter fugl fordelt på 59 arter vannfugl og 72 øvrige arter. En betydelig mengde eldre data fra området, er ikke lagt inn i artsobservasjoner.no.

Figur 12. Antall observasjoner av fugl i Rotvollfjæra fordelt på år som er tilgjengelig i artsobservasjoner.no pr. 16. mai 2014. Høyt antall rapporterte observasjoner i 2009, skyldes ukentlige totaltellingene av vannfugl som ligger til grunn for rapporten «Ornitologisk status for de marine våtmarkslokalitetene øst for Ladehalvøya i Trondheim kommune 2009. Zool. Notat 2011-3 Vitenskapsmuseet Trondheim».

De samlede viltverdiene differensieres til vekt 2 for fjæra-strandområdet og vekt 3 for de grunne sjøområdene utenfor. Vektingen i de grunne sjøområdene knyttes primært til forekomsten av vannfugl og da primært i vinterhalvåret. Dette grunne sjøområde har de samme verdiene som er gjengitt utenfor Grilstad- og Ranheimsfjæra.

Figur 13. Grønt område har viltvekt 2 og de grunne sjøområdene som er avgrenset mot nord med rød strek har viltvekt 3 for området utenfor Rotvoll og Grilstadfjæra.

Tabell 26. Viltverdier i Rotvollbukta.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Stokkand	Beite- og rasteområde	Området har svært beskjedne forekomster av gressender. Primært stokkand som opptrer fåtallig til alle årstider.	Hele året	1
Dykkender	Beite- og rasteområde	Femten arter andefugl er registret, hvorav 12 arter dykkender. Nøkkelarter er ærfugl, havelle, sjørørre, kvinand og siland. Flere sjeldne ender er også registret (taffelend, praktærfugl og stellerand).	vinter	3
Ærfugl	Hekkeområde	Arten er konstatert hekkende (et til to par) ovenfor svabergene øst i området. Det er usikkert om arten hekker i området i dag, men ungekull sees fortsatt årlig.	sommer	2
Lommer	Beite- og rasteområde	Fire arter registrert. Det er hovedsakelig smålom som opptrer. I perioder forekommer den i nevneverdige høye antall og da spesielt i april til midten av mai og fra midten av august til midten av september. Storlom opptrer svært fåtallig i trekktidene og da hovedsakelig mai og august/september, men det foreligger også funn fra vinter. Islom og gulnebbblom er sjeldne gjester om vinteren og opptrer enkeltvis.	Hele året	3
Dykkere	Beite- og rasteområde	Tre arter dykkere er registrert. Det er primært horndykker som har et mer regulært tilhold og da fortrinnsvis knyttet til vinterhalvåret. Toppdykker og dvergdykker er også registret, men de regnes som svært sporadisk forekommende enkeltvis.	Hele året	2
Vadere	Beite- og rasteområde	17 arter registrert. Nøkkelarter: tjeld, sandlo, rødstilk og strandsnipe. En rekke andre vaderarter opptrer årlig (inklusive flere arktiske arter), men i mer beskjedent antall.	vår, sommer, høst	2
Tjeld	Yngleområde	To par hekker årlig i området.	sommer	1
Måkefugl	Beite- og rasteområde	12 arter registrert, hvorav 2 arter joer, 8 arter måker og to arter terner. Nøkkelarter: gråmåke, svartbak, hettemåke, fiskemåke og makrellterne.	Hele året	2
Alkefugl	Beiteområde	Tre arter registrert. Teist opptrer fåtallig til alle årstider. Alke kan i perioder opptre i store antall, men da som oftest ute på fjorden utenfor bukta.	vinter, vår, sommer, høst	1
Spurvefugl	Yngleområde	Minst 22 arter spurvefugl er konstatert hekkende tilstøtende skog og randsone.	vår, sommer	2
Oter	Beiteområde	Oter har fast tilhold i området året rundt.	Hele året	2

Tabell 27. Forekomst vannfugl i Rotvollfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no). Vesentlige datamengder fra tiden før 2008 foreligger uten at de er logget i artsobservasjoner.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Kortnebbgås				X									1
2	Stokkand	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
3	Ærfugl	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
4	Havelle	X	X	X							X	X	X	6
5	Svartand			X		X						X	X	4
6	Sjørorre	X	X	X	X						X	X	X	7
7	Kvinand	X	X	X	X					X	X	X	X	8
8	Siland	X	X	X	X	X				X	X	X	X	9
9	Laksand			X								X		2
10	Smålom	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	10
11	Storlom												X	1
12	Islom	X											X	2
13	Dvergdykker				X									1
14	Toppdykker		X									X		2
15	Horndykker	X	X	X	X								X	5
16	Storskarv	X	X	X	X				X	X	X	X	X	9
17	Gråhegre	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	11
18	Tjeld			X	X	X	X	X	X	X				7
19	Sandlo			X	X			X	X					4
20	Vipe			X	X		X	X						4
21	Polarsnipe							X						1
22	Fjæreplytt										X	X	X	3
23	Myrsnipe								X			X		2
24	Rugde										X			1
25	Lappspove									X				1
26	Småspove							X						1
27	Storspove				X		X		X	X				4
28	Rødstiik					X	X		X					3
29	Gluttsnipe							X						1
30	Strandsnipe							X	X					2
31	Tyvjo					X			X					2
32	Fjelljo					X								1
33	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
34	Fiskemåke		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	11
35	Sildemåke					X		X	X					3
36	Gråmåke	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	11
37	Grønlandsmåke				X									1
38	Polarmåke	X												1
39	Svartbak	X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	10
40	Makrellterne					X	X	X	X					4
41	Rødnebbterne					X	X	X	X					4
42	Lomvi											X		1
43	Alke	X	X								X	X	X	5
44	Teist	X	X	X	X						X	X	X	7
	VANFUGL totalt	17	17	20	21	16	12	15	19	13	17	21	20	208

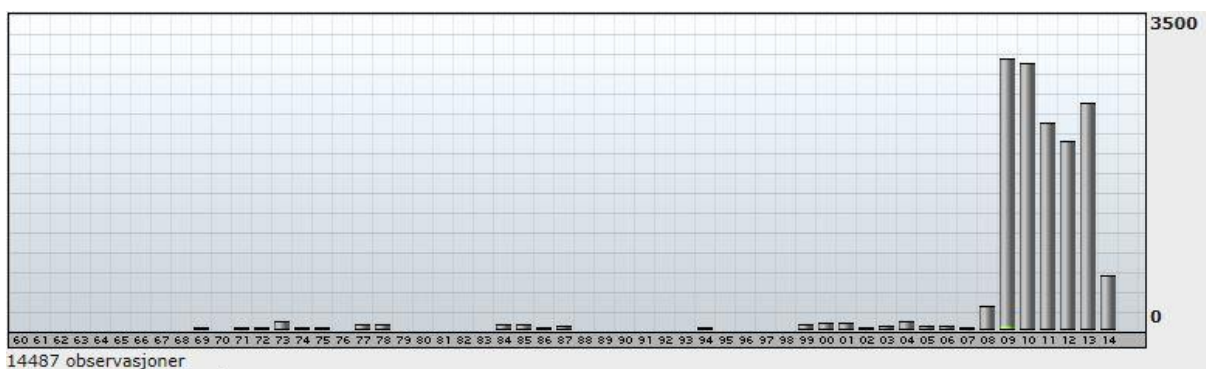
Fortsettelse tabell 27. Forekomst av øvrige fuglearter i/ved Rotvollfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no).

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
45	Havørn	X											X	2
46	Hønehauk	X	X	X								X	X	5
47	Spurvehauk	X										X	X	3
48	Vandrefalk									X		X	X	3
49	Bydue	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	10
50	Ringdue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
51	Tårnseiler						X	X	X					3
52	Gråspett												X	1
53	Flaggspett	X	X	X		X							X	5
54	Sandsvale								X					1
55	Låvesvale					X	X	X	X	X	X			6
56	Heipiplerke					X			X		X			3
57	Skjærpiplerke												X	1
58	Linerle				X	X	X	X	X	X				6
59	Sidensvans	X	X	X							X	X		5
60	Gjerdsmett		X						X		X	X	X	5
61	Rødstrupe	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	10
62	Steinskvett								X					1
63	Svarttrost	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X	10
64	Gråtrost	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
65	Rødvingetrost	X			X	X	X	X	X		X	X		7
66	Sivsanger						X							1
67	Tornsanger					X								1
68	Munk					X	X	X			X			4
69	Gransanger				X	X	X	X	X	X				6
70	Løvsanger					X	X		X					3
71	Fuglekonge	X	X	X					X	X	X	X	X	8
72	Gråfluesnapper								X					1
73	Svarthvit fluesnapper					X								1
74	Løvmeis	X	X	X	X	X					X	X	X	8
75	Granmeis	X	X								X	X	X	5
76	Toppmeis	X	X						X				X	4
77	Svartmeis	X	X	X	X				X		X		X	7
78	Blåmeis	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X	10
79	Kjøttmeis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
80	Spettmeis	X	X	X	X				X		X	X	X	8
81	Trekryper	X	X	X								X	X	5
82	Skjære	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
83	Nøttekråke								X		X			2
84	Kaie	X	X	X	X			X			X	X	X	8
85	Kornkråke	X		X	X			X	X			X	X	7
86	Kråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
87	Ravn				X									1
88	Stær			X	X	X	X	X	X	X	X			8
89	Gråspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
90	Pilfink	X	X	X	X	X	X	X	X		X		X	10
91	Bokfink	X	X		X	X	X	X	X	X			X	9
92	Bjørkefink								X					1
93	Grønnefink	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	11
94	Grønnsisik	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	10
95	Gråsisik	X	X	X	X				X		X	X	X	8
96	Brunsisik		X						X					2
97	Båndkorsnebb	X												1
98	Grankorsnebb		X						X					2
99	Konglebit	X										X		2
100	Dompap	X	X	X							X	X	X	6
101	Snøspurv										X			1
102	Gulspurv	X	X	X			X				X		X	6
	Årdsdiversitets sum	51	48	47	46	39	33	37	55	27	48	49	54	534 Poeng

510 Grilstadfjæra

På tross av betydelige inngrep ved utfylling av fjære- og gruntvann, er det fortsatt høye tettheter av vannfugl i de to gjenværende fjæresonene på begge sider av utfyllingsområdet og i de grunne sjøområdene utenfor. Dette gjør at Grilstadfjæra fortsatt har betydelige kvaliteter som funksjonsområde for fugl og da spesielt vannfugl i det grunne sjøområdet i vinterhalvåret.

Det foreligger betydelige datamengder for området før utfyllingen. Disse er gjengitt i Lorentsen & Bangjord 1983. Videre er det lagt inn mer enn 14 000 observasjoner i perioden 2009 til 16. mai 2014, jf. figur 14. Videre er viltkvaliteter primært knyttet til vannfugl gjengitt i Bangjord & Thingstad 2011. Denne rapporten omhandler ukentlige totaltellingene av vannfugl i kalenderåret 2009.

Figur 14. Antall observasjoner av fugl i Grilstadfjæra fordelt på år som er tilgjengelig i artsobservasjoner.no pr. 16. mai 2014.

Endringer i forekomst av vannfugl i Grilstadfjæra over tid

Siden fjære- og gruntvannsdelen av området er vesentlig redusert, har dette gitt en direkte effekt i tilholdet og/eller i volumet av tilhold for de fleste vannfuglarter. Enkeltarter er i noen tilfeller vært favorisert som følge av utfyllingen en kort periode. Dette gjelder spesielt i den tiden hvor deler av fyllingsområdet lå brakk og hadde i perioder mindre dammer og fuktområder som bl.a. ga gode betingelser for bekkasiner og høstrastende brusfugl. I samme periode hekket også begge terneartene på fyllinga. Moloanleggene fungerer som hvilested og beiteområde for enkelte arter og her kan makrellterne og strandsnipe nevnes spesielt. I tabell 29 er et utvalg vannfuglarter opplistet med maksimumsverdier (dvs. høyeste observerte antall i perioden). Vannfuglarter som er utelatt fra oppstillingen, er arter som er sjeldne i området eller som normalt har tilhold langt ute på fjorden utenfor Grilstadfjæra (gjelder f. eks. alkefugl og joer). Den samlede forekomsten av ender og vadere har hatt en betydelig nedgang, selv om det ikke gjelder enkelte arter. Arter med nevneverdig positiv utvikling er storskarv, lommer og dykkere (gjelder spesielt smålom). Tilsvarende økning gjelder i hele regionen og det trenger således ikke å være bedre lokale betingelser. Oppstilling av maksimumsverdier kan for enkelte arter gi et upresist bilde av områdets betydning for arten. Samlet sett har bestandene av enkeltarter og grupper av vannfugler hatt en regional og global tilbakegang. Dette gjør at område er spesielt verdifullt som leveområde for arter og bestander som er og har vært i tilbakegang.

Viltverdiene i området vil innen få år stabilisere seg i større grad, når utbyggingen er slutført. Fremtidige endringer som følge av økt småbåttrafikk, vil nødvendigvis ha negativ innvirkning på vannfuglforekomsten i de grunne sjøområdene. Område vil i all fremtid være næringsrikt som følge av de grunne sjøområdene og de mindre gjenværende fjæresoner. Dette gjør at området vil være et viktig funksjonsområde for vannfugl til alle årstider, samt at frekvensen av hekkende vannfugl vil nok øke og da spesielt på de moloene som ikke er landfaste.

Selv om området er sterk berørt som følge av utbygging, innehar området fortsatt høye viltverdier. Den samlede viltverdiene for området vektet til 3. Dette området hadde vesentlig høyere viltverdi i tiden før utbyggingen. Forekomsten av vannfugl i de to mindre gjenværende fjærområdene, samt i de grunne sjøområdene utenfor til alle årstider, utgjør tyngden i vektingen. Spesielt tungt veier forekomsten av vannfugl i vinterhalvåret, samt det spesielt rike artsutvalget av denne gruppen.

Tabell 28. Viltverdier i Grilstadfjæra. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Gressender	Beite- og rasteområde	Området var tidligere spesielt viktig tilholdssted for gressender og da primært stokkand med maksimumsverdi på 303 individ. Fortsatt er området et viktig tilholdssted for stokkand (200), selv om det ikke er det samme volumet. En rekke andre gressender er også registret og da spesielt krikkand (13) som også har tilhold her i vinterhalvåret. Andre mer uregelmessige og sjeldne observerte arter er: brunnakke (7), knekkand (2), skjeand (2) og stjertand (2). Maksimumsverdier fra siste 10 år er gjengitt i parentes. Gravand hekket i området tidligere, nå kan den av og til sees i trekketidene.	Hele året	3
Stokkand	Yngleområde	Arten gjør hekkforsøk årlig og er spesielt knyttet til Grilstadbekken. Mislykkede hekkinger er vanligst.	Vår, sommer	1
Dykkender	Beite- og rasteområde	Området er fortsatt et viktig tilholdssted for dykkender på tross av utfyllingene og da spesielt i vinterhalvåret. Karakterarter er ærfugl (200), havelle (45), sjøorre (25), kvinand (52) og siland (15). Mer uregelmessig opptrer svartand (16) og toppand (15). Maksimumsverdier fra siste 10 år er gjengitt i parentes. Mer sjeldne dykkender er også registret (taffelend, praktærfugl, stellerand og brilleand).	Hele året	3
Smålom	Beite- og rasteområde	Opptrer til alle årstider og i perioder i nevneverdige høye antall og da spesielt i april-midten av mai og fra midten av august til midten av september.	Hele året	3
Lommer	Beite- og rasteområde	Fire arter registret. Foruten smålom som er omtalt for seg selv, opptrer de øvrige artene langt mer uregelmessig og fåtallig. Storlom er mest regulær etter smålom, mens islom og gulneblom er sjeldne gjester og opptrer	Vår, vinter, høst	3

		enkeltvis om vinteren.		
Dykkere	Beite- og rasteområde	Fire arter registrert. Horndykker opptrer til alle årstider i beskjeden antall, men klart hyppigst i mars-tidlig april og første halvdel av september. Øvrige arter er toppdykker, gråstrupedykker og dvergdykker som alle regnes som uregelmessige gjester (opptrer hovedsakelig enkeltvis).	Hele året	3
Vadere	Beite- og rasteområde	28 arter er registrert. Nøkkelarter: tjeld, sandlo, vipe, myrsnipe, storspove, rødstilk, gluttsnipe og strandsnipe. En rekke andre vaderarter opptrer årlig (inklusive flere arktiske arter), men i mer beskjedent antall.	Vår, sommer, høst	3
Vadere	Hekkeområde	Både vipe, sandlo, dverglo og temmincksnipe har hekket fåtallig/enkeltvis enkelte år og i perioder, hvor store deler av fyllinga hadde brakkområder med liten menneskelig aktivitet. Disse artene vil trolig ikke finne rom for hekking når de planlagte utbyggingene er slutført.	Vår, sommer	3
Tjeld	Yngleområde	Ett til tre par hekker i området.	Sommer	1
Måkefugl	Beite- og rasteområde	14 arter registrert, hvorav to arter joer, ti arter måker og to arter terner. Nøkkelarter: gråmåke (200), svartbak (12), hettemåke (285), fiskemåke (238) og makrellterne (130). Maksimumsverdier fra siste 10 år er gjengitt i parentes. Terner og joer knyttes kun til sommerhalvåret.	Hele året	3
Måkefugl	Hekkeområde	Både fiskemåke, hettemåke, makrellterne og rødnebbterne har hekket enkelte år og i perioder, hvor store deler av fyllinga hadde brakkområder med liten menneskelig aktivitet. Både terner og fiskemåke har hekket helt fram til i dag (2014), men situasjonen vil nok endre seg betydelig etter hvert som området byggeplaner slutføres. Dette område burde med fordel ha etablert en arena hvor måkefuglene kan hekke uten at det kommer i konflikt med utbyggingen og de planlagte virksomhetene.	Vår, sommer	3
Alkefugl	Beiteområde	Fire arter registrert. Foruten teist som opptrer fåtallig til alle årstider, opptrer alke, lomvi og alkekonge. Alke kan i perioder opptre i store antall, men da som oftest ute på fjorden utenfor bukta.	Vinter	1
Spurvefugl	Beite- og rasteområde	Et betydelig antall arter spurvefugl har tilhold i randsonen ned mot sjøen. Et fåtall arter hekker og denne artsgruppen opptrer mest tall- og artsrikt under høsttrekket. To par tornsanger hekker i området.	vår, sommer	2
Oter	Beiteområde	Oter har fast tilhold i området året rundt. Også familiegruppe sett.	Hele året	2

Tabell 29. Maksimumsverdier av et utvalg vannfuglarter (hovedsakelig nøkkelartene, samt alle arter vadere) differensiert på to 9-årsperioder med 22 års mellomrom. Verdiene fra perioden 1972-1982 er hentet fra Lorentsen & Bangjord (1983) og verdiene fra 2005-2013 er hentet fra Artsobservasjoner.no. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	1973-1981	2005-2013	Art	1973-1981	2005-2013
Gravand	24	7	Tjeld	146	79
Brunnakke	25	7	Sandlo	30	22
Krikkand	13	30	Heilo	2	4
Stokkand	303	200	Tundralo	7	2
Stjertand	8	2	Vipe	170	84
Skjeand	4	2	Polarsnipe	47	2
Toppand	24	15	Sandløper	16	3
Bergand	11	0	Dvergsnipe	26	3
Taffeland	20	0	Temmincksnipe	3	4
Ærfugl	850	200	Tundrasnipe	9	3
Havelle	42	45	Fjæreplytt	28	5
Svartand	9	16	Myrsnipe	84	32
Sjørre	32	25	Fjellmyrløper	1	1
Kvinand	160	52	Brushane	75	196
Siland	20	15	Kvartbekkasin	0	2
ENDER	1545	616	Enkeltbekkasin	2	6
Smålom	10	36	Svarthalespove	0	1
Storlom	1	3	Lappspove	28	4
Dvergdykker	1	2	Småspove	2	9
Toppdykker	1	1	Storspove	19	8
Gråstrupedykker	2	1	Sotsnipe	7	1
Horndykker	2	6	Rødstilk	50	37
LOMMER-DYKKERE	17	49	Gluttsnipe	4	3
Storskarv	11	35	Skogsnipe	3	1
Gråhegre	7	12	Grønnstilk	1	2
Dvergmåke	1	1	Strandsnipe	9	20
Hettemåke	655	285	Steinvender	1	1
Fiskemåke	222	238	VADERE	770	535
Sildemåke	50	8			
Gråmåke	107	200	Teist	5	5
Svartbak	25	12			
Makrellterne	10	130			
Rødnebbterne	18	27			
MÅKEFUGL	1088	901	TOTALT	3443	2153

Tabell 30. Forekomst vannfugl i Grilstadfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no).

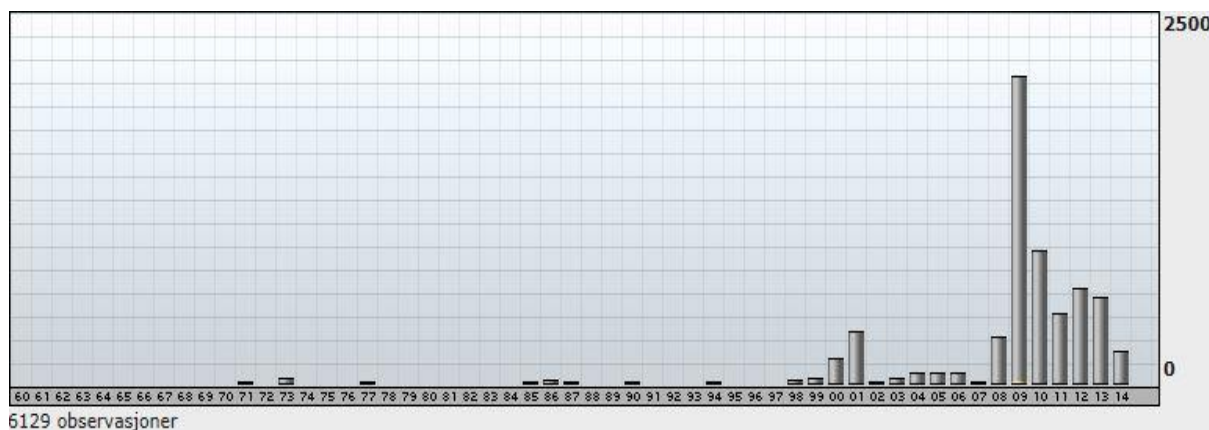
Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Sangsvane	X	X	X	X						X	X		6
2	Kortnebbgås	X			X	X				X		X	X	6
3	Grågås								X	X		X		3
4	Kanadagås	X							X	X			X	3
5	Gravand			X	X	X	X	X	X	X	X	X		9
6	Brunnakke	X	X	X	X		X		X	X	X	X		9
7	Krikkand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
8	Stokkand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
9	Stjertand	X	X	X					X	X	X	X	X	8
10	Knekkand					X								1
11	Skjeand					X	X							2
12	Taffeland		X	X								X		3
13	Toppand	X	X	X	X				X		X	X		7
14	Bergand										X	X	X	3
15	Ærfugl	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
16	Praktærfugl	X												1
17	Stellerand	X	X	X							X			4
18	Havelle	X	X	X	X					X	X	X	X	8
19	Svartand	X	X	X		X				X	X	X	X	8
20	Sjørre	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
21	Kvinand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
22	Lappfiskand	X												1
23	Siland	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	11
24	Laksand		X	X	X				X					4
25	Smålom	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
26	Storlom	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
27	Islom	X	X										X	3
28	Gulnebbblom				X									1
29	Dvergdykker	X									X	X		3
30	Toppdykker		X	X								X		3
31	Gråstrupedykker	X		X	X							X		4
32	Horndykker	X	X	X	X				X	X	X	X	X	9
33	Storskarv	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
34	Toppskarv		X											1
35	Gråhegre	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
36	Sothøne	X												1
37	Tjeld	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	11
38	Orientbrakksvale								X					1
39	Sandlo			X	X	X	X	X	X	X	X			8
40	Heilo					X			X	X				3
41	Tundralo									X	X			2
42	Vipe			X	X	X	X	X	X	X	X	X		9
43	Polarsnipe							X	X		X			3
44	Sandløper					X					X	X		3
45	Dvergsnipe								X	X				2
46	Temmincksnipe					X	X		X	X				4
47	Tundrasnipe							X	X	X	X			4
48	Fjæreplytt	X			X							X		3
49	Myrsnipe	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	11
50	Fjellmyrløper								X					1
51	Brushane							X	X	X	X			4
52	Kvartbekkasin									X	X			2
53	Enkeltbekkasin			X	X			X	X	X	X	X		7
54	Svarthalespove					X			X					2
55	Lappspove						X	X	X	X	X			5
56	Småspove					X	X	X	X	X				5
57	Storspove			X	X	X	X	X	X	X				7
58	Sotsnipe								X	X				2
59	Rødstilk				X	X	X	X	X	X	X			7
60	Gluttsnipe					X		X	X	X				4
61	Skogsnipe							X	X					2
62	Grønnstilk							X	X					2
63	Strandsnipe				X	X		X	X	X	X			6
64	Steinvender								X					1
65	Tyvjo					X		X	X	X	X			5
66	Svartehavsmåke									X				1
67	Dvergmåke									X				1
68	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
69	Fiskemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
70	Sildemåke				X	X	X	X	X					5
71	Gråmåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
72	Grønlandsmåke	X	X	X	X	X							X	6
73	Polarmåke		X										X	2
74	Svartbak	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
75	Krykkje											X		1
76	Makrellterne					X	X	X	X	X				5
77	Rødnebbterne					X	X	X	X	X				5
78	Lørvi	X	X	X						X		X		5
79	Alke	X	X	X						X	X	X	X	7
80	Teist	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
81	Alkekonge			X								X		2
	VANFUGL totalt	37	34	38	35	38	28	35	50	50	41	40	28	454

Fortsettelse tabell 30. Forekomst av øvrige fuglearter i/ved Grildstadfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no). Listet etter gjeldende systematikk.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
82	Havørn	X	X	X					X	X			X	6
83	Hønsenhauk	X	X	X	X							X	X	6
84	Spurvehauk	X	X	X	X			X	X	X	X	X		9
85	Fjellvåk								X					1
86	Tårnfalk								X					1
87	Dvergfalk					X			X					2
88	Vandrefalk	X							X	X	X	X	X	6
89	Bydue			X	X	X		X	X	X	X	X		8
90	Ringdue	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
91	Jordugle										X			1
92	Tårnseiler					X	X	X	X					4
93	Hærfugl	X											X	2
94	Flaggspett		X		X	X		X				X	X	6
95	Sanglerke	X	X	X	X	X	X	X		X		X	X	10
96	Sandsvale				X	X	X	X		X				5
97	Låvesvale				X	X	X	X	X	X	X			7
98	Taksvale						X	X	X					3
99	Heipplerke				X	X		X	X	X	X	X		7
100	Lappiplerke									X				1
101	Skjærpiplerke					X			X	X				3
102	Gulerle					X		X	X	X				4
103	Vintererle									X	X			2
104	Linerle				X	X	X	X	X	X				7
105	Sidensvans	X	X	X							X	X	X	6
106	Fossefall	X	X							X	X	X	X	6
107	Gjerdsmett	X	X	X	X					X	X	X	X	8
108	Jernspurv					X								1
109	Rødstrupe	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	10
110	Blåstrupe								X	X				2
111	Svartrødstjert											X		1
112	Buskskvett				X	X	X	X	X	X				6
113	Steinskvett				X	X		X	X	X	X	X		7
114	Ringtrost				X									1
115	Svarttrost				X	X				X	X			6
116	Gråtrost	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
117	Måltrost				X						X			2
118	Rødvingetrost				X			X	X		X			4
119	Sivsanger					X	X	X	X					4
120	Tornsanger					X	X	X	X	X				5
121	Munk					X	X	X	X		X			4
122	Gransanger				X	X	X	X	X	X	X			7
123	Løvsanger					X		X	X	X				4
124	Fuglekonge			X								X	X	3
125	Gråfluesnapper					X			X					2
126	Svarthvit fluesnapper					X								1
127	Løvmeis			X	X	X					X	X		5
128	Granmeis	X										X	X	2
129	Svartmeis	X	X		X						X	X	X	6
130	Blåmeis	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
131	Kjøttmeis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
132	Spettmeis	X							X	X	X	X	X	6
133	Trekryper										X	X		2
134	Tornskate								X	X				2
135	Skjære	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
136	Nøttekråke								X					1
137	Kaie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
138	Kornkråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
139	Kråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
140	Svartkråke				X									1
141	Ravn	X	X	X	X				X		X	X	X	8
142	Stær	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
143	Gråspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
144	Pilfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
145	Bokfink	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	11
146	Bjørkefink	X	X							X	X	X	X	6
147	Grønnfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
148	Stillits	X	X	X		X					X	X	X	7
149	Grønnsisik	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	10
150	Tornirisk	X			X	X			X	X		X	X	7
151	Bergirisk	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
152	Gråsisik	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	10
153	Brunsisik	X												1
154	Polarsisik	X			X									2
155	Grankorsnebb	X										X	X	3
156	Dompap	X	X								X	X	X	5
157	Lappspurv	X	X											2
158	Snøspurv	X	X	X	X						X	X	X	7
159	Gulspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
160	Sivspurv				X	X	X	X	X	X	X			7
	Årsdiversitets sum	78	68	68	77	80	53	70	98	96	86	83	65	922 Poeng

511 Ranheimsfjæra

Det er fortsatt en del igjen av det opprinnelige store fjæreamrådet, Ranheimsfjæra som lå utenfor xxbekken og Vikelva. Dette området har fortsatt betydelig verdier og har en viktig funksjon som fødesøksområde for en rekke vannfugl. Viltverdiene i området ble vurdert i 2009, hvor det ble gjennomført ukentlige tellinger dette året (Bangjord & Thingstad 2011). En beskrivelse av fuglelivet med en total oppsummering av status og forekomst fram til 1985, er gjengitt i Trøndersk natur (Bangjord 1985).

Figur 15. Antall observasjoner av fugl i Ranheimsfjæra fordelt på år som er tilgjengelig i artsobservasjoner.no pr. 16. mai 2014. Høyt antall rapporterte observasjoner i 2009, skyldes ukentlige totaltelling av vannfugl som ligger til grunn for rapporten «Ornitologisk status for de marine våtmarkslokalitetene øst for Ladehalvøya i Trondheim kommune 2009. Zool. Notat 2011-3 Vitenskapsmuseet Trondheim».

Selv om området er sterk berørt som følge av utbygging, innehar området fortsatt høye viltverdier. Den samlede viltverdiene for området vektet til 3. Dette området hadde vesentlig høyere viltverdi i tiden før utbyggingen. Forekomsten av vannfugl i det gjenværende fjæreamrådene, samt i de grunne sjøområdene utenfor til alle årstider, utgjør tyngden i vektingen. Spesielt tungt veier forekomsten av vannfugl i vinterhalvåret. Gjenværende fjæreamreal er således spesielt verdifull.

Tabell 31. Viltverdier i Ranheimsfjæra. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Gressender	Beite- og rasteområde	Området er fortsatt et viktig tilholdssted for gressender på tross av utfylling av fjære- og strandeng. Blant gressendene er det hovedsakelig stokkand som dominerer. Spesielt i vinterhalvåret kan de opptre tallrik her. Dette området er et av de få stedene i Trondheimsfjorden, hvor krikkand relativt regulært overvintrer. Videre er opptre brunnakke og stjertand fåtallig, men uregelmessig, samt at både skjeand og knekkand er registret. De to sistnevnte betraktes som sjeldne gjester	Hele året	3
Dykkender	Beite- og rasteområde	Karakterarter som ærfugl, havelle, sjøorre, kvinand og siland, opptre spesielt regulært i nevneverdig antall i vinterhalvåret. Mer uregelmessig opptre svartand, toppand og bergand. Mer sjeldne dykkender er også registret (taffelend, praktærfugl og stellerand).	Hele året	3
Smålom	Beite- og rasteområde	Opptre til alle årstider. I perioder i nevneverdige antall og da spesielt i april-midten av mai og fra midten av august til midten av september.	Hele året	3
Lommer	Beite- og rasteområde	Fire arter registrert. Foruten smålom som er omtalt for seg selv, opptre de øvrige artene langt mer uregelmessig og fåtallig. Storlom er mest regulær etter smålom, mens islom og gulnebbloom er sjeldne gjester og opptre enkeltvis om vinteren.	Vinterhalvåret	2
Dykkere	Beite- og rasteområde	Fire arter registrert. Horndykker opptre til alle årstider i beskjeden antall, men klart hyppigst i mars-tidlig april og første halvdel av september. Øvrige arter er topp-, gråstrupe- og dvergdykker som alle regnes som uregelmessige gjester (opptre hovedsakelig enkeltvis).	Hele året	2
Vadere	Beite- og rasteområde	25 arter registrert. Nøkkelararter: tjeld, sandlo, vipe, myrsnipe, storspove, rødstilk, gluttsnipe og strandsnipe. En rekke andre vaderarter opptre årlig (inklusive flere arktiske arter) men i mer beskjeden antall.	Vår, sommer, høst	3
Tjeld	Yngleområde	Ett til to par gjør årlig hekkforsøk i området.	Sommer	1
Måkefugl	Beite- og rasteområde	13 arter registrert, hvorav to arter joer, ni arter måker og to arter terner. Nøkkelararter: gråmåke, svartbak, hettemåke, fiskemåke og makrellterne. Terner og joer knyttes kun til sommerhalvåret.	vinter	3
Alkefugl	Beiteområde	Fire arter registrert. Teist opptre fåtallig til alle årstider. Alke kan i perioder opptre i store antall, men da som oftest ute på fjorden utenfor bukta.	Vinter	1
Spurvefugl	Yngleområde	Flere arter spurvefugl hekker i randsonene til sjøområdet. Blant annet minst to par torsanger. Sivsanger har også trolig hekket i området omkring nedre del av bekken som renner ut lengst vest i området.	Vår, sommer	2
Oter	Beiteområde	Oter har fast tilhold i området året rundt.	Hele året	2

Tabell 32. Forekomst vannfugl i Ranheimsfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no).

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Sangsvane	X	X	X	X							X		5
2	Kortnebbgås			X	X	X								3
3	Grågås					X				X				2
4	Hvitkinngås				X									1
5	Kanadagås	X		X									X	3
6	Gravand			X	X			X	X	X				5
7	Brunnakke	X	X	X	X	X				X	X	X	X	9
8	Krikkand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
9	Stokkand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
10	Stjertand	X			X			X	X	X	X	X	X	8
11	Knekkand				X									1
12	Taffeland	X	X	X										3
13	Toppand	X	X	X	X						X	X	X	7
14	Bergand	X									X	X	X	4
15	Ærfugl	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
16	Stellerand			X										1
17	Havelle	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	10
18	Svartand	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X	10
19	Sjørre	X	X	X		X		X		X	X	X	X	9
20	Kvinand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
21	Siland	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	10
22	Laksand		X								X	X		3
23	Smålom	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
24	Storlom	X		X		X		X			X			5
25	Islom	X												1
26	Dvergdykker		X								X	X	X	4
27	Toppdykker		X	X							X			3
28	Gråstrupedykker			X	X							X	X	4
29	Horndykker	X	X	X	X				X	X	X	X	X	9
30	Storskarv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
31	Gråhegre	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
32	Tjeld	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	11
33	Sandlo			X		X	X	X						5
34	Vipe	X		X	X		X	X	X	X	X			8
35	Polarsnipe							X						1
36	Dvergsnipe								X					1
37	Temmincksnipe						X							1
38	Tundrasnipe								X					1
39	Fjæreplytt			X	X							X	X	4
40	Myrsnipe				X	X		X	X		X	X		6
41	Brushane							X	X	X				3
42	Enkeltbekkasin								X	X				2
43	Lappspove									X				1
44	Småspove						X	X	X					3
45	Storspove				X	X	X	X	X	X				6
46	Rødstilk				X	X	X	X	X	X				6
47	Gluttsnipe				X	X		X	X					4
48	Strandsnipe					X		X	X	X				4
49	Tyvjo					X		X	X					4
50	Fjelljo					X								1
51	Svartehavsmåke								X	X	X			3
52	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
53	Fiskemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
54	Sildemåke				X	X	X	X	X					6
55	Gråmåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
56	Grønlandsmåke	X	X	X	X								X	5
57	Polarmåke	X												1
58	Svartbak	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
59	Krykkje										X		X	2
60	Makrellterne					X	X	X	X	X				5
61	Rødnebbterne					X	X	X	X					4
62	Lomvi				X			X					X	3
63	Alke	X	X	X	X						X	X	X	7
64	Teist	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
65	Alkekonge		X									X	X	3
	VANNFUGL totalt	31	28	34	36	32	22	33	35	33	30	30	31	375

Fortsettelse tabell 32. Forekomst av øvrige fuglearter i/ved Ranheimsfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no). Listet etter gjeldende systematikk.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
66	Havørn	X		X	X	X		X				X	X	7
67	Hønssehauk	X	X	X									X	4
68	Spurvehauk	X	X							X			X	4
69	Vandrefalk				X				X	X				3
70	Bydue	X		X	X	X		X	X	X	X		X	9
71	Skogdue			X										1
72	Ringdue		X		X	X	X	X	X	X	X		X	9
73	Gjøk							X						1
74	Tårnseiler							X	X					2
75	Flaggspett									X		X	X	3
76	Sanglerke					X								1
77	Sandsvale				X									1
78	Låvesvale				X	X	X	X	X	X	X			7
79	Trepipplerke				X						X			2
80	Heipipplerke					X			X	X		X		4
81	Skjærpipplerke										X			1
82	Gulerle					X								1
83	Vintererle								X					1
84	Linerle				X	X	X	X	X	X				6
85	Sidensvans	X	X	X							X	X	X	6
86	Gjerdesmett	X	X								X	X	X	5
87	Rødstrupe										X	X		2
88	Buskskvett					X	X			X				3
89	Steinskvett					X	X		X	X				4
90	Svartrost	X	X	X		X					X			5
91	Gråtrost	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
92	Måltrost									X				1
93	Rødvingetrost					X					X			2
94	Sivsanger							X						1
95	Møller					X								1
96	Tornsanger					X	X	X						3
97	Hagesanger						X	X						2
98	Munk										X			1
99	Gransanger				X	X	X	X	X	X	X			7
100	Løvsanger					X		X	X	X				4
101	Fuglekonge	X												1
102	Gråfluesnapper					X								1
103	Svarthvit fluesnapper					X								1
104	Løvmeis			X	X				X				X	4
105	Svartmeis											X		1
106	Blåmeis	X	X	X	X		X	X		X	X	X	X	10
107	Kjøttmeis	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	11
108	Skjære	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	10
109	Nøttekråke								X	X	X			3
110	Kaie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
111	Kornkråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
112	Kråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
113	Svartkråke				X									1
114	Ravn		X	X	X				X		X		X	6
115	Stær	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
116	Gråspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
117	Pilfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
118	Bokfink		X		X		X	X				X	X	6
119	Grønnfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
120	Stillits	X									X		X	3
121	Grønnsisik	X	X	X				X			X	X	X	7
122	Bergirisk	X	X	X							X			4
123	Gråsisik	X	X	X				X		X	X		X	7
124	Brunsisik	X											X	2
125	Polarsisik	X												1
126	Grankorsnebb											X		1
127	Dompap	X									X		X	3
128	Lappspurv											X		1
129	Gulspurv	X	X	X		X		X		X	X	X	X	9
130	Sivspurv					X				X	X			3
	Årsdiversitets sum	58	51	57	60	61	40	60	59	61	62	53	59	681 Poeng

512 Hansbakkfjæra

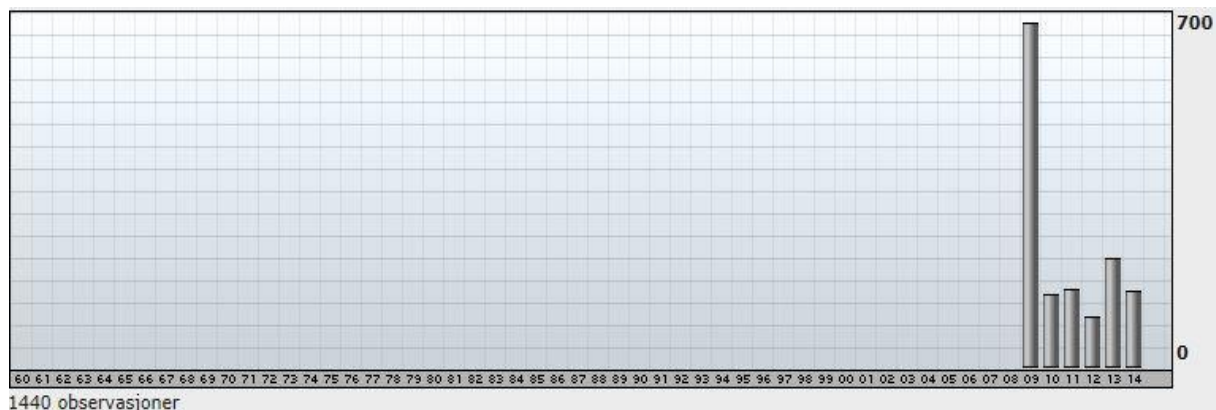
Området har sin utstrekning fra Ranheimsbrygga i vest (rett øst av utløpet av Vikelva) til Grytbakk i øst. Dette området har relativt beskjedne viltverdier knyttet til forekomster av vannfugl på tross av ujevn strandlinje med flere nes og skjermede bukter. Derimot er det høyere viltverdi knyttet til forekomsten av vannfugl i de grunne sjøområdene utenfor som primært har kvaliteter knyttet til vannfugl i vinterhalvåret. Strandstrekning består hovedsakelig av mindre strender inne i buktene med rike tangbelter, noe rullesteins-strand og ellers en del svaberg.

Det foreligger beskjedne datamengder for området, hvor det er til sammen lagt inn i overkant av 1400 observasjoner av fugl i artsobservasjoner.no fram til 16. mai 2014 (jf. figur 16). En relativ god dekning av vannfuglforekomsten ble utført i 2009, hvor det ble gjennomført ukentlige totaltellingene i området.

Videre er viltkvaliteter primært knyttet til vannfugl gjengitt i Bangjord & Thingstad 2011. Denne rapporten omhandler ukentlige totaltellingene av vannfugl i kalenderåret 2009.

Verdiene som er gjengitt i tabell 33 utgjør den vestligste delen av viltområdet. Det foreligger lite data fra de strandnære østligste deler av viltområdet.

De grunne sjøområdene utenfor må sees i sammenheng med tilsvarende tilstøtende sjøområder utenfor Grildstad/Ranheim og Være.

Figur 16. Antall observasjoner av fugl i Hansbakkfjæra fordelt på år som er tilgjengelig i artsobservasjoner.no pr. 16. mai 2014. Høyt antall rapporterte observasjoner i 2009, skyldes ukentlige totaltellingene av vannfugl som ligger til grunn for rapporten «Ornitologisk status for de marine våtmarkslokalitetene øst for Ladehalvøya i Trondheim kommune 2009. Zool. Notat 2011-3 Vitenskapsmuseet Trondheim».

De samlede viltverdiene differensieres til vekt 2 for fjære-strandområdet og vekt 3 for de grunne sjøområdene utenfor. Vektingen i de grunne sjøområdene knyttes primært til forekomsten av vannfugl og da primært i vinterhalvåret. Dette grunne sjøområde har noe av de samme verdiene som er gjengitt utenfor tilstøtende områder.

Tabell 33. Viltverdier i Hansbakkfjæra. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Stokkand	Beite- og rasteområde	Hovedsakelig stokkand har tilhold her, men både stjertand og brunnakke er også observert. Maksimumsnotering stokkand 126 ind. 26.1.2013	Hele året	2
Dykkender	Beite- og rasteområde	Syv arter registret. Ærfugl opptrer det meste av året er ærfugl, mens havelle, sjøorre og siland hovedsakelig i vinterhalvåret.	Hele året	3
Smålom	Beiteområde	Opptrer til alle årstider og i perioder i nevneverdige antall og da spesielt i april-midten av mai og fra midten av august til midten av september. Storlom er også registret ved noen anledninger i området.	Hele året	2
Horndykker		Opptrer primært om høsten (aug.-sept.) og vårvinteren (jan.-mar.) i beskjeden antall.	Hele året	2
Vadere	Beite- og rasteområde	Området har beskjedne kvaliteter knyttet til denne artsgruppa. Åtte arter registrert. De vanligst forekommende er tjeld, fjæreplytt, storspove, rødstilk og strandsnipe.	Vår, sommer, høst	2
Fjæreplytt	Beite- og rasteområde	Opptrer fåtallig i vinterhalvåret.	Vinter	2
Tjeld	Yngleområde	Ett til to par hekker årlig i området	Sommer	1
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Åtte arter registrert, hvorav en jo, fem arter måker og to arter terner. Vanligst forekommende hele året er: gråmåke, svartbak, hettemåke, fiskemåke. Hvorav sistnevnte primært i sommerhalvåret.	Hele året	1
Alkefugl	Beiteområde	Tre arter registrert. Teist opptrer fåtallig til alle årstider. Alke kan i perioder opptre i store antall, men da som oftest ute på fjorden utenfor bukta.	Vinter	1
Spurvefugl	Yngleområde	Flere arter spurvefugl hekker i randsonene til sjøområdet. Blant annet minst ett par torsanger.	Vår, sommer	2
Oter	Beiteområde	Oter har fast tilhold i området året rundt.	Hele året	2

Tabell 34. Forekomst vannfugl i Hansbakkfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no).

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Kortnebbgås				X									1
2	Kanadagås				X									1
3	Brunnakke	X									X			2
4	Stokkand	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	11
5	Stjertand	X	X									X	X	4
6	Ærfugl	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	11
7	Havelle	X	X	X								X	X	5
8	Svartand		X								X		X	3
9	Sjørre	X	X	X							X	X	X	6
10	Kvinand	X	X	X	X		X			X	X	X	X	9
11	Siland	X	X	X	X	X				X	X	X	X	9
12	Laksand	X	X											2
13	Smålom	X	X	X	X		X			X	X	X	X	9
14	Storlom	X								X				2
15	Dvergdykker		X											1
16	Horndykker	X	X	X					X	X				5
17	Storskarv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
18	Gråhegre	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	11
19	Tjeld			X	X	X	X	X	X					6
20	Sandlo						X							1
21	Vipe				X			X						2
22	Fjæreplytt	X	X	X										3
23	Storspove				X		X	X						3
24	Rødstilk				X	X		X						3
25	Gluttsnipe							X						1
26	Strandsnipe				X			X	X					3
27	Tyvjo									X	X			2
28	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	11
29	Fiskemåke				X	X	X	X	X	X	X			7
30	Gråmåke	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	11
31	Polarmåke	X												1
32	Svartbak	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	10
33	Makrellterne							X	X					2
34	Rødnebbterne							X						1
35	Lomvi												X	1
36	Alke	X										X	X	3
37	Teist	X	X	X	X				X			X	X	7
	VANNFUGL	21	19	16	18	8	12	16	12	14	15	14	17	182

Fortsettelse tabell 34. Forekomst av øvrige fuglearter i/ved Hansbakkfjæra fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no). Listet etter gjeldende systematikk.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
38	Havørn	X		X									X	3
39	Hønehauk	X	X											2
40	Bydue				X					X				2
41	Ringdue			X	X					X				3
42	Flaggspett	X		X										2
43	Låvesvale				X						X			2
44	Linerle				X		X	X	X	X				5
45	Sidensvans	X	X									X		3
46	Gjerdsmett	X	X									X	X	4
47	Rødstrupe				X			X						2
48	Svarttrost		X		X									2
49	Gråtrost	X			X	X	X	X	X		X			7
50	Rødvingetrost				X									1
51	Tornsanger							X						1
52	Gransanger				X	X	X	X						4
53	Løvsanger						X	X	X					3
54	Svarthvit fluesnapper						X							1
55	Granmeis		X									X		2
56	Blåmeis	X	X	X	X	X		X	X		X	X	X	10
57	Kjøttmeis	X	X	X	X	X	X				X	X	X	9
58	Skjære	X	X	X	X		X			X		X	X	8
59	Nøttekråke							X	X					2
60	Kaie	X	X	X				X	X	X	X	X	X	9
61	Kornkråke	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	10
62	Kråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
63	Ravn								X					1
64	Stær			X	X		X	X			X			5
65	Gråspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
66	Pilfink		X			X		X		X		X		5
67	Bokfink						X							1
68	Grønnfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
69	Stillits	X												1
70	Grønnsisik		X					X					X	3
71	Gråsisik	X	X	X										3
72	Dompap		X										X	2
73	Gulspurv	X		X	X						X		X	5
	Årsdiversitets sum	38	36	30	36	16	24	32	23	24	26	26	30	341 Poeng

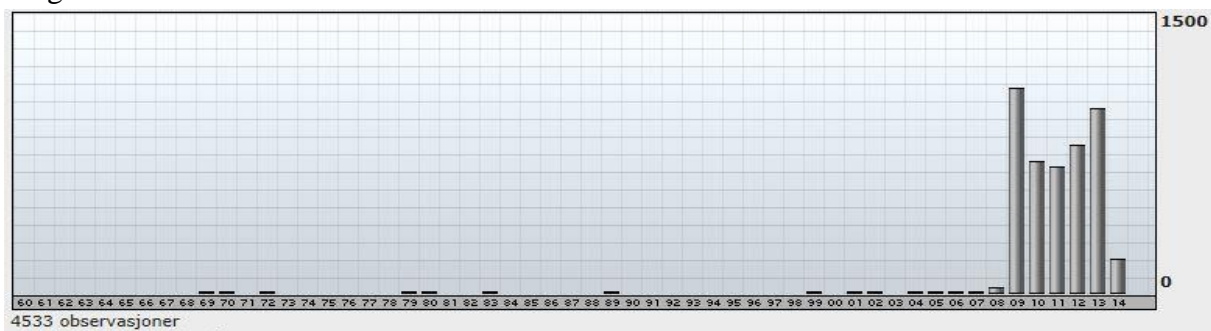
513 Værebukta

Dette viltområde er et av svært få intakte og godt utvikla fjæreområder av en betydelig størrelse i kommunen. Område har sin avgrensning i øst mot Væresholmen og Grytbakkodden i vest. En variert fjære som innehar vekslinger fra tangfjære og sandfjære til mindre og mer skjerma partier med mudder. Videre er strandlinja brutt med buktninger på begge sider av ei strandhalvøy, noe som beriker området vesentlig. Her er det ofte gressender og vadere som beiter og raster. Tilstøtende til dette området ligger «Væresumpen» på motsatt siden av jernbanesporet. Dette område er en spesiell og sjelden naturtype i kommunen og er i dag den viktigste enkeltlokalitet for overvintrende bekkasiner (fortrinnsvis kvartbekkasin med opptil tre individ, men enkelte vintre også enkeltbekkasin).

«Værepålene» som fra krigens dager har fungert som en svært viktig rasteplass for storskarv, ble tatt bort av Trondheim havn som følge av sikkerhetsmessige årsaker i november 2013. Trondheim havn vil gjenreise nye påler i trevirke og det foreligger pr.dd. planer om å lage en plattform som innfrir både for rastende storskarv i vinterhalvåret og for hekkende sjøfugl om sommeren.

Det foreligger god dekning av forekomsten av fugl i området de siste fem årene (jf. fig. 17), hvor data er tilgjengelig i artsobservasjoner.no med i overkant av 4500 observasjoner. Det foreligger en god del data fra før 2009, men disse er ikke innlemmet i basen. Videre er viltkvaliteter primært knyttet til vannfugl fra dette område gjengitt i Bangjord & Thingstad 2011. Denne rapporten omhandler ukentlige totaltellingene av vannfugl i kalenderåret 2009.

Væresumpen har stor verdi som spesiell naturtype og som tilholdsted for en rekke spurvefugl. Videre hekker storspove og vipe ved lokaliteten, samt at sumpen er kommunens viktigste tilholdssted for bekkasiner under trekketidene vår og høst. Her overvintrer kvartbekkasin årlig.

Figur 17. Antall observasjoner av fugl i Værebukta fordelt på år som er tilgjengelig i artsobservasjoner.no pr. 16. mai 2014.

Den samlede viltverdiene for området vektet til 3. Det gjelder også for «Væresumpen» som ligger på motsatt side av jernbanelinja. Forekomsten av vannfugl fjæra og i de grunne sjøområdene utenfor til alle årstider, utgjør tyngden i vektingen. Spesielt tungt veier forekomsten av vadere i trekktiden og sjøfugl i vinterhalvåret, samt det rike artsutvalget med vannfugl (63 arter vannfugl). Området er tilnærmet urørt og er et av de viktigste referanseområdene for fugl i denne naturtypen innen kommunen.

Tabell 35. Viltverdier i Værebukta. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Gressender	Beite- og rasteområde	Hovedsakelig stokkand har tilhold her, men både krikkand, brunnakke og stjertand forekommer også, men i langt mer uregelmessig og i beskjedent antall. Enkelt år kan stokkand opptre i store antall, hvor de beiter på tilstøtende åkerareal og raster i bukta. Maksimumsnotering stokkand 103 ind. 3.11.2013	Hele året	2
Gravand	Hekkeområde	Ett til to par hekket her tidligere. I de senere årene har de vært mer uregelmessig og bare ett par er observert. I dag er dette kommunens eneste hekkeplass for arten.	Vår, sommer	2
Dykkender	Beite- og rasteområde	Ti arter dykkender er registrert. Område er spesielt viktig som tilholdssted for ærfugl, sjørørre, havelle, kvinand og siland og da primært i vinterhalvåret.	Hele året	3
Ærfugl	Hekkeområde	Hekker svært fåtallig og har også tilhold i oppvekstperioden. Noen av kullene kommer mest sannsynlig fra andre steder.	Vår, sommer	3
Lommer	Beite- og rasteområde	Fire arter registrert. Smålom opptre til alle årstider og i perioder i nevneverdige høye antall og da spesielt i april-midten av mai og fra midten av august til midten av september.	Hele året	3
Dykkere	Beite- og rasteområde	Tre arter registrert. Horndykker opptre til alle årstider i beskjeden antall, men klart mest regulær i januar-mai, samt under høsttrekket (aug.-sept.). Gråstrupedykker og dvergdykker er registrert her, men regnes som sjeldne gjester.	Hele året	2
Vadere	Beite- og rasteområde	22 arter registrert. Dette er et relativt høyt antall arter. Nøkkelarter er tjeld, sandlo, vipe, myrsnipe, storspove, rødstilk, gluttsnipe og strandsnipe. En rekke andre vaderarter opptre årlig (inklusive flere arktiske arter), men i mer beskjedent antall.	Vår, sommer, høst	3
Vadere	Yngleområde	To par tjeld hekker årlig i området. Videre er det mistanke om hekkinger av enkeltpar hos rødstilk, strandsnipe og sandlo. Rødstilk hekker i Væresumpen.	Sommer	2
Tjeld	Beiteområde	Eneste lokalitet innen kommune, hvor denne arten relativt regulært overvintrer. Noen få individ overvintrer årlig i perioden 1986 til 1996, men er også observert om vinteren i 2002.	Vinter	2
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Ni arter registrert, hvorav 2 arter joer, 5 arter måker og 2 arter terner. Nøkkelarter: gråmåke, svartbak, hettemåke, fiskemåke og makrellterne	Hele året	3
Alkefugl	Beiteområde	Fire arter registrert. Teist opptre fåtallig til alle årstider. Alke kan i perioder opptre i store antall, men da som oftest ute på fjorden utenfor bukta.	Vinter	1
Spurvefugl	Yngleområde	Flere arter spurvefugl hekker i randsonene til sjøområdet. Blant annet minst to par tornsanger, samt buskskvett. Sivsanger er trolig uregelmessig hekkefugl her.	Vår, sommer	2
Oter	Yngelområde	Oter har fast tilhold hele året. Mistanke om yngling under en bygning i området.	Hele året	2

Tabell 36. Nøkkelverdier knyttet til 26 tellinger av vannfugl på strekningen fra Hansbakkfjæra til Hundhammeren. Strekningen går ut over viltområdet, men verdiene gir en relativt god oversikt på hva dette viltområde inneholder av fugl i januar/februar fra 1978 og fram til i dag. Artene er listet i rekkefølge som følger gammel systematikk. Antall stormåker (gråmåke og svartbak) er noe høyere enn verdiene som fremgår i denne tabellen, siden syv av årene er det ikke skilt på art hos ungfugl hos disse artene. Fjærelytt opptrer årlig i dette området i vintermånedene. Arten er registrert i 11 av 26 år. Den lave observasjonsfrekvensen skyldes metoden som brukes under disse tellingene og ikke mangel av fjæreplytt. Der det foreligger flere observasjoner av maksimumsantallet, er første og siste dato for observasjonene gjengitt. Gjennomsnittsverdiene tar ikke hensyn til eventuelle år hvor arten ikke er registrert. Arter som er gjengitt med uthevet skrift, er de som har nevneverdig tilhold i området. Frekvens gjengir antall år arten er registrert. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl, SEAPOP, S.-H. Lorentsen pers. medd.).

Art	Maximumsverdi	Dato I	Dato II	Gjennomsnitt	Frekvens (1-26)
Smålom	4	21.01.1990	02.02.2013	2	11
Gulnebbloom	1	01.02.1987		x	1
Horndykker	5	02.02.2013		x	1
Gråstrupedykker	1	28.01.1996		x	1
Storskarv	55	11.02.2006		21	23
Gråhegre	7	31.01.1993	15.02.2008	3	13
Stokkand	275	01.02.1992		44	24
Krikkand	3	02.02.2002		x	1
Stjertand	1	02.02.2013		x	1
Brunnakke	1	17.01.1994	29.01.1995	x	2
Kvinand	69	28.01.1996		12	23
Toppand	2	02.02.2002		x	1
Havelle	33	06.02.2003		14	25
Ærfugl	1283	05.02.1978		159	26
Svartand	3	17.01.1994		x	4
Sjørørre	42	27.01.1991		12	24
Siland	25	06.02.2003		10	25
Tjeld	12	17.01.1986		6	9
Fjæreplytt	150	01.02.1987		28	11
Fiskemåke	7	17.01.1986		3	8
Hettemåke	23	25.01.1998		10	9
Gråmåke	55	02.02.2002		18	24
Svartbak	7	25.01.1998	06.02.2010	4	22
Alke	6	21.01.1990		3	6
Teist	4	02.02.2013		2	7
Alkekonge	2	25.01.1998		x	1

Tabell 37. Forekomst vannfugl i Værebukta fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no).

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Sangsvane		X									X	X	3
2	Kortnebbgås			X	X									2
3	Grågås								X	X			X	3
4	Kanadagås			X										1
5	Gravand				X	X	X	X	X	X				6
6	Brunnakke	X							X	X			X	4
7	Krikkand			X		X	X		X	X				5
8	Stokkand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
9	Stjertand								X	X				2
10	Toppand				X									1
11	Bergand						X							1
12	Ærfugl	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
13	Praktærfugl		X											1
14	Havelle	X	X	X	X				X		X	X	X	8
15	Svartand					X		X				X		3
16	Brilleand			X									X	2
17	Sjørre	X	X	X	X	X						X	X	7
18	Kvinand	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
19	Siland	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	11
20	Laksand		X	X	X	X		X						5
21	Smålom	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	11
22	Storlom		X			X	X						X	4
23	Islom	X												1
24	Dvergdykker	X	X									X		3
25	Gråstrupedykker					X								1
26	Horndykker	X	X	X	X	X			X	X			X	8
27	Storskarv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
28	Gråhegre	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
29	Tjeld			X	X	X	X	X	X	X	X			8
30	Sandlo				X	X	X	X	X	X	X			7
31	Heilo								X					1
32	Tundralo								X					1
33	Vipe			X	X	X	X	X	X	X	X			8
34	Polarsnipe			X										1
35	Dvergsnipe								X	X				2
36	Temmincksnipe								X					1
37	Fjæreplytt	X		X	X				X			X		5
38	Myrsnipe								X	X	X			3
39	Brushane								X	X				2
40	Kvartbekkasin	X									X	X	X	4
41	Enkeltbekkasin	X			X	X			X		X	X	X	7
42	Lappspove					X	X	X	X	X	X			6
43	Småspove							X	X					2
44	Storspove			X	X	X	X	X	X					6
45	Sotsnipe								X					1
46	Rødstilk				X	X	X	X	X	X				6
47	Gluttsnipe				X	X	X	X	X					5
48	Skogsnipe								X					1
49	Grønnstilk					X		X	X					3
50	Strandsnipe					X		X	X					3
51	Tyvjo					X								1
52	Fjelljo					X								1
53	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
54	Fiskemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	11
55	Sildemåke					X	X	X						3
56	Gråmåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
57	Svartbak	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
58	Makrellterne					X	X	X	X					4
59	Rødnebbterne					X	X	X	X					4
60	Lomvi		X										X	2
61	Alke	X	X	X							X	X	X	6
62	Teist	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	11
63	Alkekonge											X		1
	VANNFUGL	22	22	26	27	35	24	28	40	26	20	21	24	315

Fortsettelse tabell 37. Forekomst av øvrige fuglearter i/ved Værebukta fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no). Listet etter gjeldende systematikk.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
64	Havørn	X	X	X		X			X		X	X	X	8
65	Hønehauk	X	X	X					X				X	5
66	Spurvehauk								X	X				2
67	Tårnfalk								X					1
68	Dvergfalk								X					1
69	Vandrefalk								X	X	X			3
70	Bydue									X			X	2
71	Ringdue				X	X	X	X	X	X				6
72	Tårnseiler							X	X					2
73	Flaggspett							X		X				2
74	Dvergspett									X				1
75	Sanglerke			X										1
76	Sandsvale							X						1
77	Låvesvale				X	X	X	X	X	X	X			7
78	Taksvale								X					1
79	Heipiplerke				X	X			X	X	X			5
80	Gulerle							X	X					2
81	Linerle				X	X	X	X	X	X				6
82	Sidensvans	X	X								X	X		4
83	Gjerdsmett	X							X		X	X	X	5
84	Jernspurv						X							1
85	Rødstrupe				X	X			X	X	X			5
86	Blåstrupe								X					1
87	Buskskvett					X	X	X	X	X				5
88	Steinskvett				X	X			X	X				4
89	Svarttrost				X									1
90	Gråtrost	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	11
91	Rødvingetrost	X			X	X					X			4
92	Sivsanger					X	X	X	X					4
93	Møller					X	X		X					3
94	Tornsanger					X	X	X	X					4
95	Munk					X	X	X	X					4
96	Gransanger				X	X	X	X	X	X				6
97	Løvsanger					X		X	X					3
98	Gråfluesnapper					X			X					2
99	Svarthvit fluesnapper					X								1
100	Løvmeis								X		X			2
101	Blåmeis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
102	Kjøttmeis	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	10
103	Trekryper										X			1
104	Tornskate								X					1
105	Varsler	X							X					2
106	Skjære	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	10
107	Nøttekråke							X	X		X			3
108	Kaie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
109	Kornkråke	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	11
110	Kråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
111	Ravn	X		X				X	X					4
112	Stær			X	X	X	X	X	X	X	X			8
113	Gråspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
114	Pilfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	11
115	Bøkfink	X			X	X	X		X	X	X			7
116	Bjørkefink										X	X		2
117	Grønnfink	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
118	Stillits	X												1
119	Grønnsisik		X	X		X	X	X	X	X	X		X	9
120	Gråsisik	X	X						X		X	X	X	6
121	Dompap	X									X	X	X	4
122	Lappspurv								X					1
123	Gulspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		11
124	Sivspurv					X	X		X	X				4
	Årsdiversitets sum	44	38	43	48	67	47	55	87	52	48	37	41	607 Poeng

514 Væresholmen

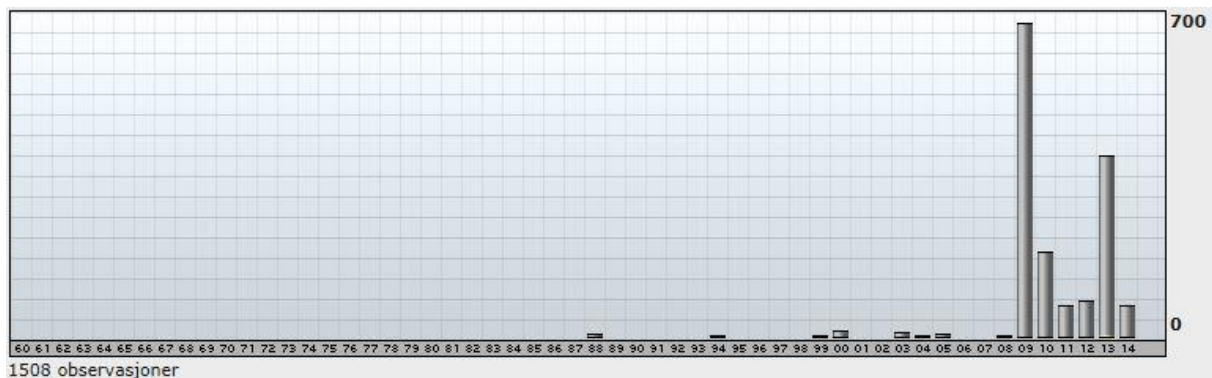
Områdets utstrekning er fra og med Væresholmen til kommunegrensa til Malvik. Det er ikke noe særlig fjæresone, men strandområdet har allikevel en viktig funksjon for næringsøkende vannfugl. Det er relativt stor menneskelig trafikk i området i dag, slik at området primært innfrir rom for hovedsakelig arter som aksepterer denne trafikken, samt for de artene som har tilhold ute på de grunne sjøområdene som er nokså upåvirket av ferdselen på land.

De grunne sjøområdene er viktig leveområde for en lang rekke vannfugler og da fortrinnsvis i vinterhalvåret og enkelte år med usedvanlig store forekomster av dykkender på vårvintern.

Væresholmen var i sin tid et viktig hekkeområde for fugl, men har etter at moloen ble etablert på 1970-tallet mistet denne funksjonen.

Det foreligger beskjedne datamengder for området, hvor det er til sammen lagt inn i overkant av 1500 observasjoner av fugl i artsobservasjoner.no fram til 1. april 2014 (jf. figur 18). En relativ god dekning ble utført i 2009, hvor det ble gjennomført ukentlige totaltelling av vannfugl i området.

Videre er viltkvaliteter primært knyttet til vannfugl gjengitt i rapport som omhandler dette området (Bangjord & Thingstad 2011). Rapporten omhandler kun verdier fra kalenderåret 2009, hvor det ble utført ukentlige totaltelling av vannfugl.

Figur 18. Antall observasjoner av fugl ved Væresholmen fordelt på år som er tilgjengelig i artsobservasjoner.no pr. 1. april 2014.

Den samlede viltverdiene for området vektet til 3. Forekomsten av vannfugl i de grunne sjøområdene utenfor til alle årstider, utgjør tyngden i vektingen. Spesielt tungt veier forekomsten av dykkender i vinterhalvåret. På tross av et mer beskjedent antall registeret arter vannfugl (42 arter), er det til enkelte tider høye antall av artene ærfugl, sjøorre og havelle på vårvintern. Disse verdiene overstiger viltvekt 3, men siden denne forekomsten er svært uregelmessig og oppstår kun enkelte vårvintrer som følge av sildegtying som primært foregår i Malvik. Det grunne sjøområdet øst for Væresholmen, deles med Malvik kommune. Mye av tilholdet av fugl ligger på kommunegrensa og området bør således forvaltes som en enhet på tvers av grensa.

Tabell 38. Viltverdier på og ved Væresholmen. Artene og artsgruppene listes etter dagens anbefalte systematisk trekkefølge.

Art	Funksjon	Kommentar	Årstid	Vekt
Gressender	Beite- og rasteområde	Hovedsakelig stokkand har tilhold her, men både stjertand og brunnakke er også observert. Enkelt år, kan stokkand opptre i store antall hvor de beiter på tilstøtende åkerareal og raster i her. Maksimumsnotering stokkand 148 ind. 20.9.2009	Hele året	2
Dykkender	Beite- og rasteområde	Viktig tilholdssted for flere dykkender som opptre årlig (ærfugl, sjøorre, havelle, kvinand og siland). Enkelte vårer (i tiden månedsskifte mars/april) kan silda gyte på grunnene mot Saksvikskjæret og da kan det ligge betydelige mengder dykkender på Trondheimssiden av grensa. Eksempelvis er det høyeste antall registeret havelle i kommunen funnet her med hele 625 individ i perioden 29. mars til 24. april 2009 og 145 sjøorre den 24. april 2009. Ærfugl med årsunger kan ofte sees i dette området, slik at det trolig er et viktig oppvekstområde for denne arten.	Vinter, vår , høst , sommer	3 (4)
Smålom	Beite- og rasteområde	Arten opptre til alle årstider, men mest regulær i perioden november til tidlig i mai.	Hele året	2
Dykkere	Beite- og rasteområde	Horndykker opptre mest regulært, og da fortrinnsvis i vinterhalvåret med en vekst i antall på vårvinteren. Maksimumsnotering på 9 individ 20. februar 2013. Ellers er både gråstrupedykker og toppdykker registret (enkeltvis des.-feb.).	Vinter	3
Vadere	Beite- og rasteområde	11 arter er registrert. De mest regulære forekommende er tjeld (hovedsakelig april-august, men kan enkelte år/perioder opptre overvintrende) og fjæreplytt som har tilhold her primært om vinteren (november-april). Andre arter som opptre årlig i beskjeden antall er vipe, rødstilk og strandsnipe.	Vår, sommer, høst	2
Fjæreplytt	Beite- og rasteområde	Detter er en av artens viktigste tilholdssteder i kommunen, hvor fuglene frekventerer mellom Væresholmen, Saksvikskjæret, Hundhammeren og skjæret i Saksvikbukta.	Vinter	2
Tjeld	Yngleområde	To par hekker i området	Sommer	1
Måkefugl	Beite- og rasteområde	Åtte arter registrert, hvorav tyvjo, fem arter måker og to arter terner. Nøkkelarter: gråmåke, svartbak, sildemåke, hettemåke, fiskemåke og makrellterne. Sildemåke kan opptre i store antall i mai. Eksempelvis 64 ind. 28.5.2009.	Hele året	3
Alkefugl	Beiteområde	Tre arter registrert. Teist opptre fåtallig til alle årstider. Alke kan i perioder opptre i store antall, men da som oftest ute på fjorden utenfor bukta.	Vinter	2
Teist	Yngleområde	Ett-tre par har lenge hekket på Værsholmen. Status i dag er usikker.	Vår, sommer	3
Spurvefugl	Yngleområde	Flere arter spurvefugl hekker i randsonene til sjøområdet. Blant annet minst to par tornsanger	Vår, sommer	2
Oter	Beiteområde	Oter har fast tilhold i området året rundt.	Hele året	2

Tabell 39. Forekomst av vannfugl på Væresholmen med tilstøtende sjøområdet mot kommunegrensa til Malvik fra faktiske registreringer (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no).

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
1	Sangsvane	X											X	2
2	Kortnebbgås				X									1
3	Grågås								X					1
4	Gravand			X	X				X					3
5	Brunnakke			X						X				2
6	Stokkand	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	11
7	Stjertand		X											1
8	Ærfugl	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	11
9	Havelle	X	X	X	X						X	X	X	7
10	Svartand	X												1
11	Sjørre	X	X	X	X	X					X	X	X	8
12	Kvinand	X	X	X	X					X	X	X	X	8
13	Siland	X	X	X	X							X	X	6
14	Laksand		X											1
15	Smålom	X	X	X	X			X				X	X	7
16	Toppdykker		X											1
17	Gråstrupedykker	X											X	2
18	Horndykker	X	X	X									X	4
19	Storskarv	X	X	X	X		X	X	X		X	X	X	10
20	Gråhegre	X	X	X			X	X	X	X			X	8
21	Tjeld	X	X	X	X	X	X	X	X				X	9
22	Sandlo			X				X						2
23	Vipe	X			X			X						3
24	Fjæreplytt	X	X	X	X							X	X	6
25	Myrsnipe		X					X						2
26	Enkeltbekkasin											X		1
27	Storspove							X	X					2
28	Rødstilk				X	X		X						3
29	Gluttsnipe						X							1
30	Strandsnipe					X		X						2
31	Steinvender		X											1
32	Tyvjo					X								1
33	Hettemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
34	Fiskemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		11
35	Sildemåke				X	X		X						3
36	Gråmåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
37	Svartbak	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	11
38	Makrellterne							X						1
39	Rødnebbterne							X						1
40	Lomvi												X	1
41	Alke	X	X	X								X	X	5
42	Teist	X	X	X	X	X	X	X			X		X	9
	VANNFUGL	22	23	21	20	11	11	20	11	9	11	15	20	194

Fortsettelse tabell 39. Forekomst av øvrige fuglearter på/ved Væresholmen (pr.01.04.14, artsobservasjoner.no). Listet etter gjeldende systematikk.

Nr	Art	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Sum månedlig forekomst
43	Havørn	X	X		X									3
44	Skogdue		X											1
45	Ringdue	X		X	X				X	X				5
46	Tårnseiler							X						1
47	Låvesvale							X	X					2
48	Heipiplerke				X				X	X				3
49	Linerle				X	X	X	X	X					5
50	Sidensvans	X	X									X		3
51	Gjerdsmett	X	X									X		3
52	Blåstrupe							X						1
53	Buskskvett					X	X							2
54	Svarttrost	X												1
55	Gråtrost	X	X		X	X	X		X			X	X	8
56	Tornsanger					X	X							2
57	Gransanger				X	X	X	X	X	X				6
58	Løvsanger					X	X			X				3
59	Løvmeis								X			X		2
60	Blåmeis	X	X	X				X	X	X	X	X		8
61	Kjøttmeis	X	X	X					X	X	X	X		7
62	Skjære	X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	10
63	Kaie	X	X	X					X	X		X	X	7
64	Kornkråke			X		X			X	X		X	X	6
65	Kråke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12
66	Ravn	X	X					X						3
67	Stær		X	X		X			X	X	X			6
68	Gråspurv		X			X	X		X	X	X	X	X	8
69	Pilfink	X		X	X	X	X		X	X	X	X		9
70	Bokfink						X			X	X			3
71	Grønnefink	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	11
72	Grønnsisik						X		X	X				3
73	Bergirisk	X												1
74	Gråsisik											X		1
75	Polarsisik											X		1
76	Dompap	X	X									X		3
77	Gulspurv	X	X		X			X				X		5
	Årdsdiversitets sum	39	39	31	31	23	24	29	29	25	20	32	27	543